

rozsévač rozsievač

11

október–říjen
2019
ročník 88

Časopis Bratskej jednoty baptistov pre šírenie Dobrej správy

Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví

Aké nevyspytateľné sú Jeho súdy

Mluv pravdu

JA SOM HOSPODIN, TVOJ BOH

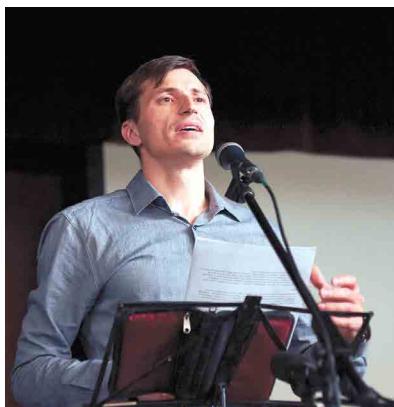
„Nevyslovíš křivé svědectvo proti svojmu blížnemu“ (Ex 20, 16).

Oblastné stretnutie zborov BJB južnej oblasti

Začiatkom mesiaca jún, 2. 6. 2019, sa konalo oblastné stretnutie zborov BJB južnej oblasti Slovenska. Sálu Kultúrneho domu v Nesvadoch zaplnili bratia a sestry z Komárna, Svätého Petra, Hurbanova, Nesvád, Nových Zámkov, Tekovských Lužian i Levíc. Spolu sme uctievali nášho Pána chválami, modlitbami, svedectvami, básňou, zbierkou či úvahami o Božom slove: „*Vy však ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud určený na vlastníctvo, aby ste oznamili veľké skutky toho, čo vás povolal z temnoty do svojho predinového svetla*“ (1Pt 2, 9).

Ústrednou téμou stretnutia bola „*identita cirkvi a jej poslanie*“.

V prvej časti hovoril brat Sergej Mereshan o tom, ako nadobúdame výsadu považovať sa za súčasť *vyvoleného rodu*, po kiaľ vyhlasujeme, že sme súčasťou cirkvi Božej. Sme Bohom vyvolení cez vieri v Pána Ježiša, napriek prenasledovaniu – či fyzickému, alebo kultúrnemu. Sme *kráľovským kňazstvom*. Tak ako starozá-

konní kňazi s úlohou byť „staviteľmi mostov“ medzi Bohom a ľudom, tak sa aj my stávame kňazmi odovzdaním svojho života Kristovi a vyznaním svojich hriechov. Kňazská služba nebola len povolaním, bola príľiégiom.

Ako *svätý národ* sme oddeleným, zvláštnym, výnimočným Božím ľudom, ktorý žije podľa Jeho noriem a Jeho vôle. Ľud *určený na vlastníctvo* má v príslube špeciálne dedičstvo – večný život, Kristovu slávu a zároveň máme ako *určení byť Božím vlastníctvom* výsadu patriť Bohu, čím nadobúdame mimoriadnu hodnotu. Prečo máme všetky tieto príľiégiá? ...aby sme, majúc na zreteli tieto pravdy o našej identite a skúsenosti v živote s Bohom, oznamili veľké skutky toho, čo nás povolal z temnoty do svojho predinového svetla.

Akým životom žijú naše spoločenstvá?

V druhej časti brat Martin Tobák zreprodukoval ideu života v kresťanských spoločenstvách na príklade koní. Kone choré/umierajúce – neaktívne. Kone – bronzové sochy – navonok krásne, no bez života. Kone v čistej, upratanej stajni – prijímajúce starostlivosť iných, žijúce len vo vlastnom boxe.

A kone behajúce na lúke či táhajúce bremeno s ostatnými koňmi – kone znázorňujúce biblický obraz cirkevného zboru. Ako byť takýmto spoločenstvom? Potrebujeme ako zbor, tak aj osobitne klášť dôraz na štúdium biblických pravd, ktoré následne uplatníme v rozhodnutiach, postojoch, situáciach života.

Vo všetkých okolnostiach žiť s Kristom, uplatňovať naše dary, financie, konštruktívne riešiť konflikty.

Vzájomnou láskou potrebujeme budovať priateľstvá a zdieľať svoj život viery nie len v nedele a nie len s bratmi a sestrami vo viere. Nech je našou túžbou bdiť a nestagnovať, ale v Božom požehnaní odvážne rásť, bežať, spolupracovať a pripomínať si všetky pravdy o identite Jeho cirkvi.

Veronika Nagyová

Obsah

Oblastné stretnutie zborov BJB južnej oblasti.....	2
Mluv pravdu.....	3
Deviate prikázanie.....	4
Desať veľkých slobôd	
Čo s tým dnes?	
Nevydás proti svému bližnímu křivé svědectví.....	5
Božie dopravné značky.....	6
Aké nevyspytateľné sú Jeho súdy	
Odeni pláštém spravedlnosti.....	7
Vieš kam?	
Športové dni v Revúcej.....	8
Rádio 7.....	9
Vyhodilo mě to z kabiny	
Žiaľ, nie všetci.....	10
Spomienka.....	11
Četl jsem Bibli, abych ji vyvrátil.....	12
Moje cesta k Ježiši	
100 rokov spolu – Baptisti v slovenskom štáte (1938–1945).....	13
Podakovanie zboru v Bernolákove.....	15
Tieň	
Štúdium je často nočnou morou...	16
Bangladéš – Burkina Faso – Filipiny....	17
Nebránit Mu	
Nežná revolúcia v komunistickej armáde	
Co je to láska?	
Vystudovali jen díky lidem, kteří...	18
Recenzie, témy časopisu a inzercia.....	19
J. Rečníková: Pokoj.....	20

rozsievac • rozsévač

Časopis Bratskej jednoty baptistov
pre šírenie Dobrej správy

Predsedajúca rady: Ján Szöllősi

Šéfredaktorka: Marie Horáčková

Redakčná rada: S. Baláz, D. Jersáková, M. Jersák, M. Kešjarová,

R. Orvosová, L. Podobná, E. Pribulová

Grafická konceptia časopisu: Ján Boggero

Jazyková a redakčná úprava: J. Cihová, M. Horáčková,

L. Miklošová, E. Pribulová

Redakcia a administrácia: Bratská jednota baptistov,

Rada v SR, Súlovská 2, 821 05 Bratislava,
tel./fax +421 902 815 188. E-mail: rozsievac@baptist.sk

Vychádza 11-krát do roka.

Cena výtlačku: Odberatelia v SR: predplatné 16,50 € na rok (cena jedného výtlačku 1,50 €) + poštovné, prvpredplatiteľia majú počas celého roka zľavu 50 % na predplatnom (nie na poštovnom). Poštovné - zbozy: 3,-€ za kus a rok, jednotlivci:

5,6 € za kus a rok

Odberatelia v CR: Předplatné 430 Kč (cena jednoho výtisku 39,-Kč) +poštovné, prvpredplatiteľia majú počas celého roka zľavu 50 % na predplatnom (nie na poštovnom). Poštovné - zbozy: 102,- Kč na kus a rok, jednotlivci: 39,- Kč + 252,- Kč poštovné za kus a rok.

Zahraniční odberatelia: predplatné 16,50 €, poštovné 29 €.

SR: IBAN: SK35 0900 0000 1148 9120, do poznámky napísat meno odberatela. Var. symbol: 888, ČR: Česká spořitelna Praha, č.ú. 63112309/0800, var. symbol 911 840

Platby zo zahraničia: Názov účtu: Rozsievac – časopis Brat. jed. baptistov Súlovská 2, 82105 Bratislava, Slovenská republika, číslo účtu: 0011489120, Kód banky: 0900 S.W.I.F.T.: GIBASKBX Clearing: SLSP SC REUTERS: SVBR, SVBS, SVBT, SVBU, IBAN SK 35 0900 0000 0000 1148 9120

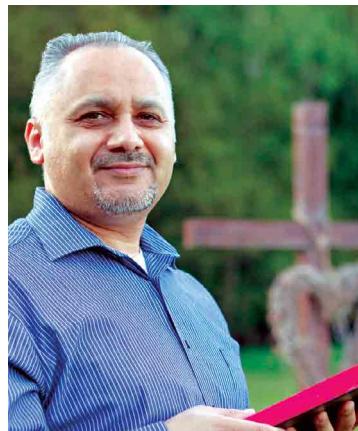
Objednávky: ČR: BJB, Výkonný výbor v ČR, Na Topolce 14, 140 00 Praha 4; SR: Bratská jednota baptistov, Rada v SR, Súlovská 2, 821 05 Bratislava

Uzávierka obsahu čísla 11/2019: 9. 10. 2019

Výroba: Bittner print s. r. o., Bratislava, náklad 1300 ks.

SŠN 02316919 – MK SR 699/29

Poznámka: Zverejnené články nemusia vyjadrovať názor redakcie. Všechny články procházejí posouzením Redakční rady a ne všechny sú uveřejňované.

Nick Lica

„Nevydás křivé svědectví proti svému bližnímu!“ (Ex 20, 16).

Jeden kazatel řekl jednou svému sboru: Příští týden budu kázat o hřichu lhaní. Abych vám pomohl porozumět kázání, chci, abyste si přečetli evangelium podle sepsání Marka, kapitolu 17.

Další týden, když začal svoje kázání, chtěl vědět, kolik lidí přečetlo Marka 17. Vyzval všechny, aby zvedli ruku ti, kdo tuto kapitolu přečetli. Každý zvedl ruku.

Kazatel se usmál a řekl: Evangelium podle Marka má jenom 16 kapitol a dnešní téma kázání je deváté příkázání: „Nevydás křivé svědectví proti svému bližnímu! Nelži o svém bližním.“

Jak by to dopadlo u nás, kdybychom dostali takový úkol? Odpověď neznáme, dokud to nezkušíme. Dr. Leonard Keeler se zabýval

problematikou lži natolik, že vynalezl detektor lži. Na tomto aparátu zkoušel 25 000 lidí a zjistil, že lidé v podstatě podvádějí v nepočítivém světě. Někteří lidé jsou tak dobří v deformování pravdy, že přesvědčí sami sebe... Chronický lhář učiní z lhaní natolik životní styl, že je pak pro něj obtížné chápát realitu... Mistr Jan Hus se zabýval pravdou a nechtěl žít ve lži.

Proto je jeho citát slavnější než detektor lži: „Protož, věrný křesťane, hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, drž pravdu, braň pravdu až do smrti, neboť pravda tě vysvobodí od hřichu, od dábla, od smrti duše a konečně od smrti věčné.“

Mluv pravdu

Někdo řekl: Pravdu lze zvěstovat i lhářům – ale nemohou ji zvěstovat lháři. Lež časem ničí charakter, vztahy a rodinu. Přísloví 13, 17 říká: „Svévolný posel propadne zkáze, kdežto věrný vyslanec přináší zdraví.“

I když se zdá, že lhaním získáváš, nakonec ztratíš svobodu, dobrou pověst, důvěru, přátelství a nakonec svůj život. Lež má původ v dáblu a ti, kteří jsou na jeho straně, nikdy nakonec nezískají, ale ztratí svoji duši.

To, co říkáme, je důležité.

Proto máme v desateru přímo dvě příkázání, která se týkají toho, co mluvíme: „Nezneužiješ jména Hos-podina, svého Boha“ a „Nevydás křivé svědectví proti svému bližnímu!“

Nový zákon toto příkázání desatera obnovuje a říká: „Proto zanechte lži a mluvte pravdu každý se svým bližním“ (Ef 4, 25). To je slovo do církve Ježíše Krista. Opak křivého svědectví je pravdivé svědectví - mluvit pravdu. V listu Efesanském 4, 15 se píše, že máme **mluvit pravdu v lásce**.

To je v kontextu duchovního růstu. Četl jsem někde myšlenku: „Vezme to okamžik, aby člověk byl spasen, ale vezme to celý život, aby rostl v jemnosti.“ Pán Ježíš řekl: „Po-znáte pravdu a pravda vás vysvobodí“ (Jan 8, 32). On neřekl: Budete vlastnit pravdu nebo se přít o to, kdo ji má; ale **budete ji poznávat**. Jan 17, 17 říká: „Tvoje slovo je pravda. Posvět je pravdou.“

**„Proto zanechte lži
a mluvte pravdu
každý se svým bližním“
(Ef 4, 25).**

„Zrádné rty jsou Hospodinu ohavností, kdežto zalíbení má v těch, kdo prosazují pravdu“ (Přísloví 12, 22).

Deviate prikázanie

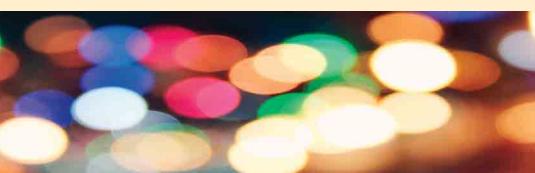
Starozákonné texty:

„Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu“

(Ex 20, 16; Dt 5, 20).

„Nevydáš křivé svědectví proti svému blížnímu!“

(Ex 20, 16; Dt 5, 20).

Novozákonné texty:

„Dalej ste počuli, že otcom bolo po-
vedané: Nebudeš krivo prisaháť, ale
splniš Pánovi svoje prísahy.

Ja vám však hovorím, aby ste vôbec
neprisahali; ani na nebo, lebo je Bo-
žím trónom, ani na zem, lebo je
podnožkou jeho nôh, ani na Jeruza-
lem, lebo je mestom veľkého Kráľa.
Neprisahaj ani na svoju hlavu, lebo
nemôžeš ani jeden vlas urobiť bie-
lym alebo čiernym. Vaša reč nech je:
„Áno – áno, nie – nie.“ Čo je navyše,
pochádza od zlého“ (Mt 5, 33 – 37).

„Dále jste slyšeli, že bylo řečeno
otcům: Nebudeš přísahat křivě, ale
splniš Hospodinu přísahy své.

Já však vám pravím, abyste nepřisa-
hali vůbec. Ani při nebi, protože ne-
be je trůn Boží. Ani při zemi, proto-
že země je podnož jeho nohou. Ani
při Jeruzalému, protože je to město
velikého krále. Ani při své hlavě ne-
přisahej, protože nemůžeš způsobit,
aby ti jediný vlas zbělel nebo zčer-
nal. Vaše slovo bud' ano, ano – ne,
ne'. Co je nad to, je ze zlého“ (Mt,
5, 33 – 37).

Desať veľkých slobôd

JA SOM TVOJ BOH, NEVYSLOVÍŠ KRIVÉ SVEDECTVO PROTI SVOJMU BLÍŽNEMU

Nemusíš zradíť pravdu, či už preto,
aby si pošpinil čest svojho blížneho,
alebo preto, aby si zakryl vlastné
zlyhanie. Nemusíš klamať kvôli
vlastnej pohodlnosti, klamstvo pre-
mieňa spolužitie ľudí na trvalé pek-
lo. Ja, všemohúci Boh, ti dôverujem.
Aj ty môžeš vytvárať prostredie dô-
very a pravdy.

Chcel si, Pane, aby som mohol žiť
vždy v úprimnosti, ale ja som pod-
kopal a postŕhal mosty, po ktorých
môže chodiť človek k človeku. Vždy
som si veľmi dobre zdôvodnil svoje
klamstvo. Aj keď to bola len moja

pohodlnosť alebo pohľad na tých,
ktorí robia to iste. Nemám dostatok
odvahy priznať si svoju vinu.

Už som si zvykol na lož a polopráv-
dy a žijem medzi ľuďmi, ktorí konajú
podobne. Nedôvera a falos medzi
nami naberá stále väčšie rozmary.
Vyznávam, Pane, že sme si zaslúžili,
aby si nás nechal zahynúť v našom
klamstve a aby si navždy prerušil
s nami vzťah.

Viem, že si sami nedokážeme po-
môcť. Prosím, Pane, bud' nám milo-
stivý, aby sme mohli znova získať
dôveru sami k sebe.

Čo s tým dnes?

Deviate prikázanie:

„NEVYSLOVÍŠ KRIVÉ SVEDECTVO PROTI SVOJMU BLÍŽNEMU!“

Bol som vždy úprimný vo svojom konaní
a správaní?

Je v mojom živote vedomá nevyznaná lož?

Zviedol som niekoho ku klamstvu?

Rozprávam sa s ľuďmi len povrchne?

Lichotím niekomu?

Nesnažím sa vyzeráť lepšie, aký v skutočnos-
ti som?

Ctil som si vždy povest svojich blížnych?

Nehovoril som o niekom niečo zlé alebo do-
konca nepravdivé?

Načúvam klebetám a rozširujem ich?

Hovoril som bez závažných dôvodov o zlých
povahových rysoch svojich blížnych?

Komu sa musím ospravedlniť?

Ujímal som sa ukriadených?

Pôsobil som vždy pokoj a usiloval som sa na-
smerovať všetko k dobrému?

Bol som vždy ochotný odpustiť?

Zachoval som vždy zverené tajomstvo?

Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví (Ex 20, 16)

To je stejně jasné a jednoznačné jako ostatní příkázání. A přece je tolikrát porušováno, žel i křesťany. Nebo snad ne? Co všechno lze pod křivé svědectví zahrnout? Co to je vůbec svědectví? Jak se dá svědectví deformovat, jestliže může být křivé, či podle 5M 5, 20 falešné? A proč je v příkázání řec o bližním? Nestačilo by to zkráceně: „Nevydáš křivé svědectví?“

Ten, kdo věrohodně vypovídá o nějaké závažné skutečnosti, kdo vydává svědectví, je označen za svědka. Zvláště důležitý je tzv. „očitý svědek“. Tím je ten, kdo danou skutečnost viděl na vlastní oči, slyšel svýma ušima, tedy byl při tom, kdy se to, o čem svědčí, událo, a potvrzuje, že to je pravda.

Pán Ježíš říká svým učedníkům: „Budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samářsku a až na sám konec země“ (Sk 2, 8). To je přímo příkaz. Toto svědectví má dosvědčovat, kdo je Ježíš Kristus a co s Ním jeho učedníci prožili. Ale nejen to: Mají dosvědčovat, kým je, kým se stal pro ně a kým se stává pro ty, kdo v Něj uvěří. Apoštol Jan na začátku 1. listu píše: „Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem“ (1 Jan 1, 1–3).

Toto svědectví je pravé, kladné a mimořádně důležité pro každého, kdo se s ním setká. Vždyť otevírá člověku možnost spasení a věčného života v Boží slávě. I v dnešní soudní praxi je povinnost toho, kdo byl přítomen u určité události, svědčit o tom, jak danou situaci viděl, co slyšel, vnímal a podobně, tedy pravdivě vypovídат o tom, co se stalo, aby mohla být určitá událost – např. dopravní nehoda, patřičně a přesně objasněna a vyšetřena, případně, aby byl viník usvědčen nebo aby byla prokázána něčí nevinu.

Normální stav je tedy ten, že svědek vydává pravé, pravdivé, nedeformované svědectví. Žel, setkáváme se i s křivým svědectvím, tedy svědectvím, které se tváří jako pravdivé, ale pravdivé není. Jeho cílem je někoho oklamat, pošpinit, obvinit nebo se ho zbavit. Může být úmyslné, vynucené pohružkami či násilím, případně může jít

o najaté křivé svědky. Někdy může jít i o omyl; i tam snad může me mluvit o falešném svědectví – např. když si někdo splete osoby. I takovéto svědectví může přinést zlé následky. Pokud se nám to stane, snažme se omluvit a opravit to, co se napravit dá. V Bibli se setkáváme s několika situacemi, kde se vyskytuje falešné svědkové. Uvedeme si příklady: Jákobovi synové se snažili zbavit svého bratra Josefa. Prodali ho do otroctví a otce přesvědčili, že Josefa roztrhala divoká zvěř. Později byl Josef sváděn ženou svého pána, a když jí opakovaně nevyhověl, byl jí falešně obviněn, že se s ní chtěl milovat, tak začala křičet a jako důkaz použila Josefův oděv. Lživé svědectví, doloženo „jasným důkazem“, v obou případech falešným (viz Gen 37. a 39. kapitola). Účel – pomsta. Josef však obstál a Hospodin mu požehnal a použil ho k záchráně jeho otce, bratrů a jejich rodin i Egypta.

Ne vždy to však dopadlo jako s Josefem. Pomocí křivého svědectví proti Nábotovi dosáhla Jezábel Nábotova ukamenování (viz 1 Kr 21. kapitola). Pán Bůh ho zázračně nezachránil, ale skrze proroka Elijáše vynesl nad Jezábel i nad jejím manželem králem Achabem svůj přísný rozsudek, který se naplnil.

V knize Skutků apoštolů, v 5. kapitole, od 1. do 11. verše, čteme o Ananiášovi a jeho manželce Safire, jak se dohodli na určité lži

Deváté příkázání

a podvodu. Chtěli obelhat apoštoly. Apoštol Petr svou řeč k Ananiášovi končí slovy: „Nehal jsi lidem, ale Bohu.“ Ananiáš zemřel. Za tři hodiny po něm stejně ihala i Safira. Také hned zemřela. Závěr? „Velká bázeň padla na celou církev i na všechny, kteří to slyšeli.“ Smluvěnou lež, kterou Safira dosvědčila, Pán Bůh potrestal, a to dokonce smrtí obou! To se stalo v prvotní církvi! Z Nového zákona si ještě připomeňme soudní proces s Pánem Ježíšem. Evangelista Matouš (a obdobně Marek) uvádí: „Velení a celá rada hledali křivé svědectví proti Ježíšovi, aby Ho mohli odsoudit k smrti. Ale nenalezli, ačkoli předstupovalo mnoho křivých svědků“ (Mt 26, 59–60). Nakonec byl odsouzen proto, že na přímou otázku, zda je Mesiáš, Syn Boží, odpověděl kladně, pravdivě. Jeho pravé svědectví bylo považováno za rouhání; proto byl odsouzen k smrti. Rozsudek smrti ovšem musel potvrdit Pilát. Ten nakonec Ježíše vydal k ukřižování, i když na něm nenalezl žádnou vinu.

Připomeňme si ještě něco ze středověké i novověké historie. Asi každý z nás něco slyšel o procesech s čarodějnicemi. Na základě

jejich doznaní při výsleších spojených s krutým mučením svědčily o tom, co nikdy nedělaly a kým nebyly. Při tom také jmenovaly další osoby, které údajně měly spojení s däblem jako ony samy. Čekal je trest smrti, zpravidla upálením. To se dalo pod hlavičkou církve! Ale nemusíme jít tak daleko: Pamatuji si kazatele BJB, kteří byli v padesátých letech dvacátého století

vězněni na základě vykonstruovaných procesů. Byli nuceni, aby u soudu „přiznávali“ svou vinu na základě toho, co se museli pod psychickým i fyzickým nátlakem naučit. Některí měli na základě vynucené naučených lživých materiálů také falešně svědčit proti svým zatčeným kolegům kazatelům. Takto byli nespravedlivě vězněni nejen kazatelé BJB, ale i jiných církví, zvláště římskokatolické.

Uvedené příklady z Bible, ze středověku i doby nedávno minulé, snadno odsoudíme a možná si řekneme, že se nás netýkají. Ale nehrzojí falešné svědectví také nám? Nedopouštíme se ho někdy, abychom získali nějaký prospěch, povýšili se nad někoho nebo někoho před někým shodili? A co dělat, jestliže se někdo proviní? Nejdříve je potřeba to projednat s tím, kdo se provinil, mezi čtyřma očima. Teprve tehdy, když tohle nestačí, společně před svědky, aby byla zjednána náprava (čti Mt 18, 15–17). Setkával jsem se s tím, že mi někdo ve sboru sděloval „důvěrně“ nějaké informace o jiných. Někdy to přišlo „důvěrně“ od více lidí. Vyzval jsem informátory, at to s viníkem řeší sami mezi čtyřma očima. Nechtěli. Tak jsem jim řekl, že to pomohu řešit, ale že půjdeme spolu. Nikdo jít nechtěl. Během krátké doby se pomluvy téměř zastavily, leccos se vyjasnilo a obnovila se vzájemná důvěra.

Uvedu ještě dva příklady, které se staly před desítkami let. Přesto mi nevymizely z paměti. Jeden sloužící rozšířil ve sboru o druhém sloužícím pomluvu, že měl poměr s jednou cizí ženou. Sbor to nepřešel jen tak bez povšimnutí. Brzy se zjistilo, že tato „důvěrná informace“ se nezakládá na pravdě. Pomlouvač se snadno našel, přiznal to, vyznal a prosil o odpusťení. Proč zákeřně lhal? Měl za to, že ten druhý sloužící je oblíbenější, protože lépe káže. Tak ho chtěl trochu snižit, aby ten „lepší“ byl on. Zdá se skoro nemožné, že se tohle stalo. Slyšel jsem osobně jeho veřejné vyznání a prosbu o odpusťení. Díky Pánu Bohu, že to dopadlo takhle.

Druhý případ se týkal mě osobně. Na stanici našeho sboru byla evangelizace. Po ní vedoucí stanice poděkoval sloužícímu evangelistovi a já jsem mu poděkoval také. Zanedlouho na této stanici sloužil jeden laický kazatel z našeho sboru. Po návratu se mě zeptal v tomto smyslu: „Co máte mezi sebou s bratrem X z té stanice?“ Já jsem mu odpověděl, že o ničem nevím. Doporučil mi, ať si příležitostně věci vyříkáme. Ten vedoucí stanice mi nejdříve říkal, že jsem mu nijak neublížil, ale nakonec mi řekl asi toto: „Viš, dotklo se mě, že jsi tomu bratrovi děkoval ještě znova, když jsem jemu i tobě poděkoval já. Jako by to bylo málo.“ Ten bratr rozumově chápal, že vše je v pořádku, ale v té chvíli mého děkování se citově cítil jaksi ponížen tím, že jeho děkování ještě doplňují. Vysvětlil jsem mu, že on děkoval za stanici a já jako kazatel za sbor. Přijal to. Měli jsme se rádi

před tím, ale ještě více potom. Byl jsem vděčný i tomu bratrovi, který mi taktně sdělil, ať si dáme náš vztah do pořádku. Nikdo další se o této záležitosti tehdy nedozvěděl. Vztahy se ne-narušily a pomluvy nevznikly. Ani takové malichernosti nemají být přehlíženy. Falešným svědectvím se snadno stane i pravdivá nebo neúplná informace, která je vytržená z kontextu. To snad není nutno více rozebírat.

Falešné svědectví může mít různé formy a bývá spojeno s různými, nejčastěji nekalými úmysly. I drobné pomluvy či nevhodné narážky mohou přinést nedozírné následky.

„Pamatujte, moji milovaní bratři: každý člověk ať je rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení, pomalý k hněvu. Domnívá-li se kdo, že je zbožný, a přitom nedrží na uzeď svůj jazyk, klame sám sebe a jeho zbožnost je marná“ (Jk 1, 19 a 26).

Dobroslav Stehlík

Božie dopravné značky

Ked sme sa minulý rok v auguste vrátili zo zborovej dovolenky v Taliansku, mnohí bratia a sestry povedali, že bolo také úžasné byť spolu, že by sme si to mohli na budúci rok zopakovať. A tak sme už v zime začali s prípravami. Nebolo jednoduché nájsť ubytovacie zariadenie pre takú veľkú skupinu (68 ľudí) v primeranej cene s podmienkou väčšej zhromažďovacej miestnosti pre naše spoločné stretnutia. Ale Pán bol verný a požehnal nám pobyt v obci Drvenik v Chorvátsku nedaleko Makarskej.

Opäť sme si mohli vychutnávať týždeň od-dychu pri mori, ale aj spoločenstvo na večerných prechádzkach, pri spoločenských hrách, rozhovoroch i potulkách v horách nad Drvenikom. Každý večer sme sa stretli v „hornej dvorane“ – na veľkej zadnej terase na druhom poschodi s výhľadom na more i vrchy. Chválili sme nášho Spasiteľa Ježiša Krista spoločnými piesňami, ktoré sa rozliehali do široka a pritahovali pozornosť ostatných turistov, ktorí sa dolu na ulici za-stavovali a počúvali. Úvahy z Božieho slova boli na tému „Božie dopravné značky“.

Písmo prirovnáva náš život všeobecne i život viery k putovaniu z tejto časnosti do večnosti. Náš Stvoriteľ nám zo svojej veľkej lásky, ako najvyšší Zákonodarca, dal vo svojom Slove „pravidlá cestnej premávky“. Realita je však taká, že človek odmietol tie-to Božie pravidlá posluchať, opustil Božiu cestu a ide vlastnou cestou života, ktorá smeruje do záhuby. A tak sme sa spolu za-mýšlali, či je niečo, pred čím sa potrebujeme zastaviť; ako sa správne zaradiť na cestu života; z čoho čerpá zdroje náš život; ako von zo slepej uličky; kde hľadať pomoc, keď sa život rúca; je možnosť vrátiť sa zo zlej cesty na cestu dobrú, cestu života? Na modlitbách i piesňami sme ďakovali Bohu za to, že nás v Ježišovi povolal na cestu života; vyznávali sme: „Na Božej ceste som a nevrátim sa späť.“ Modlím sa, aby aj táto dovolenka bola pre mnohých výzvou opus-tiť cestu širokú, cestu hriechu, a nastúpiť na cestu úzku, cestu života večného v nasledo-vaní Spasiteľa Ježiša Krista. Jemu nech je za všetko sláva a čest.

Darko Kraljik, BJB Bernolákovo

Aké nevyspytateľné sú Jeho súdy

Apoštol Pavol je sprostredkovateľom zjaveného Božieho tajomstva. Aktuálna správa je, že aj pohania sú spoludedičmi a spoluúčastníkmi zaslúbenia v Kristu Ježišovi skrz evanjelium. Milosť Božia spásenosná preberá vedenie, riadenie a výchovu spoločenstva.

„**Boh totiž všetkých spolu uzavrel do ne-poslušnosti, aby sa nad všetkými zlutoval. Ó, hĺbka Božieho bohatstva, múdrosti a poznania! Aké nepochopiteľné sú jeho súdy a aké nevyspytateľné jeho cesty!**“ (R 11, 32 – 33).

Iné citáty: Gal 3, 22 – 23.

V istom zmysle sa tu nehovorí len o Izraeli, ale aj o našej neposlušnosti. Neposlušnosť je realitou ľudského života. Pri niektorých jasných, zrozumiteľných výzvach evanjelia akoby bolo niečo v nás, naše telesné dispozícia – povaha, mentálne nastavanie – blokované neposlušnosťou.

Nedokážeme zranenia správnym spôsobom vynulovať, ukončiť a nepokračovať so zlom. Bezradnosť a nemohúcnosť navyše vedú k tvrdosti. Ak nám bolo ublížené, neodpúštame. Apoštol Pavol nás upozorňuje a varuje: „Nežíte už viac, ako pohania žijú v marnosti svojej mysele, zatemnení na rozume“ (Ef 4, 17).

Život je spletitý, často hned nepostrehneme, ako sme neposlušnosťou brzdení. Vstávame z modlitby, napriek tomu, že sme vyslovili: ... bud vôle Tvoja, ako v nebi, tak i na zemi..., v srdci uznávame, že Božia vôle je najlepšia. Ale potom otvoríme evanjelium, čítame si ho: „Dávajte a bude vám dané, dobrú mieru natlačenú a utrasenú a presypanú...“ Vtedy sa spamätáme, začína nám svitať: ak natlačím, ak dám zo svojho viac, zostane menej mne. Nie je Božia vôle rozšafná a nešetrná k môjmu majetku? Nie! Ved štedrého darcu miluje Pán. Pri štedrom, dobrovolnom dávaní dáva plnosť a bohatstvo duchovného zájtku. Presvedčíme sa, že Pán obohacuje vnútorného človeka neporovnatelne viac ako všetky peniaze a poklady sveta. Prijat a osvojovať si dobrú Božiu vôle je vecou dôvery a vernosti.

„Všetkých uzavrel do neposlušnosti, aby sa nad všetkými zlutoval.“

Všetci sú pod hriechom. Oslovuje nás široký, univerzálny záber Božieho vzťahu a záuj-

mu o človeka. Šírka veľkorysosti, až nepochopiteľného Božieho univerzalizmu. My ľudia sa radi vymedzujeme. Poznáme výraz „spriaznené duše“. Je prirodzené, že niekto je pre nás príťažlivejší ako iný. Avšak aj na rovine duchovnej kvality radi uplatňujeme ľudské hodnotenia. Božia láska k ľuďom však naše hranice a vyučovaciu metódu nepozná: Všetkých uzavrel do neposlušnosti, aby sa nad všetkými zlutoval. „Ak chodíme vo svete, máme spoločenstvo medzi sebou a krv Ježiša, Jeho Syna nás očistuje od každého hriechu.“ Každá, aj najmenšia prehra v drobných pokušeniach dňa nás láskavým spôsobom apoštola Jána usvedčuje, že potrebujeme jeden druhého. Spoločenstvom sveta sme sa nestali, aby sme medzi sebou súťažili a predbiehalí sa, ale aby sme si vzájomne slúžili na ceste, ktorá nás vede cez golgotský kríž, k drahej milosti Pána Ježiša Krista. Milosť, najsprávnejšia učiteľka, nás trpečivo vychováva. Kto z nás si tráfne prežiť čo len jeden deň bez výchovy milostou? Kresťan vo svete evanjelia rozpoznáva svoje povahové črtu i svojvoľné konanie.

Svetlo evanjelia nás usvedčuje všade tam, kde sme občas väzňami neposlušnosti. V akom prístupe k ľuďom som ešte nezomrel s Kristom? Alebo, v čom sa môj charakter ustálil v mínusových hodnotách?

Pri podobnom sebaskúmaní je dobre všimnúť si dôležitú výstrahu evanjelia: „**Preto nech si ktokoľvek, ked súdiš, nemáš ospravedlnenie. Lebo v čom súdiš iného, v tom odсудzuješ samého seba, ved' ty, ktorý súdiš, robiš to isté**“ (R 2, 2).

Možno nás postoj nie je v rovine prísnego súdu, rozsudku, ale je tu myšlienka: takto by som ja nikdy nekonal, tak by som sa nezachoval. **Niekedy ani nepostrehneme**, že súdenie sa môže stať kriým svedectvom proti blížnemu. **Prestupujeme Božie prikázanie: Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu.**

Súd je z pohľadu Písma predčasnov záležitosťou, unáhlený a zbytočný čin. „... nič nešúdte predčasne, dokiaľ nepríde Pán, ktorý osvetí to, čo je vo tme skryté, a zjaví úmysly sŕdc“ (1K 4, 5). Ani na chvíli nepodozriejajme ľudí zo zlých pohnútok. Nikto z nás nedovidí do srdca človeka. Niekedy nechápeme ani sami seba. No svojmu bratovi priverame súdením dvere milosti.

Súdenie nie je službou, nerieši život človeka, ktorý potrebuje napomenutie. Písma nás v podobnej situácii viedie k najhlbšej Božej mûdrosti a k Božej akcieschopnosti: „Či pochádza bohatstvom Jeho dobrotivosti, trpečlivosti, zhovievavosti a nevieš, že dobrota Božia tā vede k pokániu?“ (R 2, 4). Nie sú to skratové odmietnutia. Ani povrchné, unáhlené povýšovanie sa nad iných. Zostáva len dobrota všemohúceho Boha, len On bude riešiť zamotanú vec. Jediným riešením je milosť pokánia. Nie je to naše racionalné, možno celkom presné ohodnotenie človeka, a už vôbec to nemôže byť moje dotknuté či urazene, sebecké ego.

Čo lepšie vystihuje podstatu Božej dobroty,

ak nie Golgota? Nie je jedno a to isté, či pod golgotiským krížom len lútostivo zaslzíme, alebo sa učíme preniesť ducha Golgoty do našich vzťahov. Zažiť a nechať sa premieňať hľbkou Božej dobroty. Nielen, aby ma spolubrat evidoval, ale aby bol moju prítomnosťou a mojím vstupom do jeho života premieňaný Božou dobrotu. Aby v milosti pokánia zažil a vychutnal moc Božieho odpustenia. To sa nestane, ak človeka neprijeme celým srdcom a nezažijeme s ním hľbku, moc a kvalitu Božieho odpúšťania. Aby sme mohli spolu užasnúť nad bohatstvom mûdrosti i známosti Božej.

Naše súdy, to je pohroma, hrozba pre spoločné nažívanie! Porovnajme svoj súd so súdom Božím: Čo zostane z nás, zo spoločného života po našich súdoch?

Koniec spoločenstva, rozchody! A Boží súd? Dobrotou a plnosťou lásky nás priviedie k mûdrosti pokánia. V nás a nad nami sa rozjasní deň, na jednej i na druhej strane vnímame povzbudenie, ideme pracovať, nás hriech je odpustený, vína zmazaná. Už si nemusíme zlo odplácať alebo nezmyselne pestovať

v sebe zlosť. Nad našou vinou zvítazila Božia dobrota.

Zopakujme s apoštolom Pavlom: „Aké nevyspitatelné sú Jeho súdy a nepochopiteľné cesty Jeho.“ Život spoločenstva v milosti odpušťania sa nekončí, pokračujeme, napredujeme, rastieme milosťou.

Nedokážeme dnes vystihnúť, kam nás vyhovávatelka milosť dovedie. Naša vedomosť o budúcnosti, do ktorej nás Božie cesty vedú, je neúplná. Teraz poznávame z čiastky, ale potom poznáme dokonale. Žijeme nádejou, napredujeme, posväcujeme Božie meno, dozrievame v bohatstve Božej milosti.

J. Stupka

Oděni pláštěm spravedlnosti

„Velmi se veselím z Hospodina, má duše jásá k chvále mého Boha, neboť mě oděl rouchem spásy, zahalil mě pláštěm spravedlnosti“ (Iz 61, 10).

Některé lidé na tomto světě páchají hrozné věci na druhých, aniž by za to byli souzeni. K tomu lidé obvykle říkají: „Snad někde existuje vyšší soud, kde by tito zločinci byli potrestáni.“ Boží slovo o tom mluví jasně: „**A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud, tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hřichy mnohých**“ (Ž 9, 27). Podle tohoto Slova existuje jeden den, ve kterém se bude muset každý člověk objevit před spravedlivým Bohem. Ten, kdo učinil jen jeden hřich, bude za něj souzen. Tam už nepomohou výmluvy a přesunování viny na druhé. Ten, kdo chce být od tohoto soudu osvobozen, musí vlastnit Boží spravedlnost. Ale jak může člověk přijít k takové spravedlnosti? Pouze vírou v Ježíše Krista, který dostal Boží trest a musel zemřít za naše/moje zlé skutky, slova i myšlenky, za všechny naše/moje hřichy. Jiná cesta neexistuje. Věř tomu, že na kříži byla Boží spravedlnost naprostě uspokojena, pokud jde o naše hřichy. Bůh tuto spravedlnost daruje tomu, kdo dnes složí svoji důvěru a naději do rukou Pána Ježíše Krista. Tato nabídka je však dočasná. Nikdo z nás neví, jestli ji zítra ještě budeme moci přijmout. Proto je nutné přijmout ji dnes. Dnes tě Bůh volá: „**Pojď ke mně.**“ Přijd k Němu zavčas, dokud trvá Boží milost. Zítra může být pozdě. Kdo uvěří, bude oblečen pláštěm Boží spravedlnosti. Jsou to šaty bezpečí, které před Bohem jistě obstojí.

Marie Horáčková

Vieš kam?

Ježiš jej povedal: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, aj keď zomrie, bude žiť. Nik neumrie naveky, kto žije a verí vo mňa. Veríš tomu?“ Povedala mu: „Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Kristus, Boží Syn, ktorý mal prísť na svet.“ J 11, 25 – 27

Na jednej starej rozpadávajúcej sa usadlosti visela tabuľa s takýmto veršom: **Žijem a neviem dokedy. Umriem, neviem kedy. Idem a neviem kam! Prečo som taký veselý, neviem sám.** Vraj text tejto krátkej básničky koluje po svete už od 15. storočia. Dostala sa do rúk aj reformatu Martinovi Lutherovi, ktorý ju nazval „bezbožným rýmom“, pretože kresťan dobre vie, že prichádza od Boha a ide k Bohu a že celý jeho život je v Božej ruke. Keďže sa mu tiež verše nepáčili, prebásnil ich: **Žijem, dokiaľ bude Boh chcieť. Zomriem, kedy a ako bude Boh chcieť. Idem a dobre viem, kam. Len sa čudujem, prečo nariekam!**

V poslednom riadku Luther vyjadruje, že aj kresťan má slabé chvíle v živote a že zoči-voči smrti prezívá úzkosť. Prečo? Co poradit? „**V obrátení a upokojení bude vaša záchrana, v stísení a dôvere bude vaša sila...**“ (Iz 30, 15a). „**Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani do ľudského srdca nevstúpilo, to pripravil Boh tým, čo ho milujú**“ (1Kor 2, 9). Nie je úžasné, čo nás čaká? Prečo nariekat?

Podľa GBV Dillenburger GmbH – E.P.

Športové dni v Revúcej

Akciou roka nášho tímu je letný tábor pre mládež. Počas celého roka hľadáme spôsob, ako na tábor získať nových ľudí, necirkevníkov, ľudí, ktorí nechodia do kostola. Áno, aj v našich príbehoch obrátenia sa objavuje slovo tábor. Aj my sme na kresťanskom tábore ako deti počuli hudbu, zacítili vônu alebo sa dotkli niečo nadprirodzeného. Túžime to šíriť ďalej. Neprosíme o malé veci. Násťiel, získať dvadsať nových tábornošíkov z Revúcej, sa v máji zdá nedosiahnuteľný. Koncom školského roka sme miestnym školám ponúkli, že zorganizujeme športový deň pre študentov, na konci ktorého chceme každého žiaka pozvať na tábor. Po hodinách strávených telefonovaním, mailovaním a navštěvovaním riaditeľov škôl sa nám otvorili dvere na dvoch školách – ZŠ Hviezdoslavova a Gymnázium Martina Kukučína. Obe v Revúcej. Nezaobíde sa to bez dobrej organizácie ani osobnej obete. Hoci školská dochádzka je stále povinná, je po klasifikačnej porade. Študenti do škôl už poriadne nechodia. Pripravujeme rôzne varianty programu závislé od počtu zúčastnených. Okrem toho sú obe akcie počas

pracovného dňa v doobedňajších hodinách. Niektorí z tímu si vybavujú v práci voľno. Iní po nočnej so šálkou kávy utekajú na dohodnuté miesto. Scenár oboch dní je rovnaký. Stretnúť sa skoro ráno v obývačke, rýchlo sa najest, dotiahnuť detaily, nakúpiť ceny a s modlitbou na perách prísť na školské ihrisko, pripraviť veci a čakať. Na obe stretnutia prichádzajú ľudia z nášho tímu, ako aj pomocníci zo zboru v Jelšave. Počet pomocníkov presahuje naše očakávania. Kým jedna skupina uteká do Tesca nákupovať ceny a druhá pripravuje hry, s očakávaním klopen na dvere riaditeľne a oznamujem, že sme prišli. Riaditeľstvo potvrdzuje, že sme očakávaní, a učitelský zbor sa pýta pár otázok. Medzi riadkami sa snažím zistíť, koľko študentov do školy prišlo a esemeskom posielam dohodnutý signál vedúcim hier.

Dodaľujeme detaily. O pár minút sa na ihrisku objavujú prvé tváre detí. O niekoľko minút nato je stodvadsať detí nastúpených na ihrisku po triedach. Modlitby za dobré počasie boli vypočuté. Riaditeľ otvára športový deň a odovzdáva nám réziu.

Na oboch školách bola účasť menšia, ako sa očakávalo. Vďaka skvelému tímu sme však

pripripravení na všetky možnosti. Sme si vedomí, že každá tvár pred nami bola Bohom stvorená, utkaná v maternici našich matiek. Chceme si to s úctou pripomínať počas tohto dňa. Áno, zvlášť vo chvíľach, keď deti nebudú poslušné, alebo sa nebudú chcieť zapájať. Študenti sú po triedach vedení na stanovišťa, kde sa hrajú tradičné táborové hry, pre deti však veľmi netradičné – jadžent, vodný volejbal, anglickania proti škotom, strihanie, šatka, ringo, spikeball. Snažíme sa citlivovo reagovať na situáciu. Chceme, aby sa deti cítili dobre, robíme im fotky, prihovára-

me sa im, spoznávame sa, ale nadovšetko túžime, aby z nás bolo cítiť Kristovu lásku. Niektorí učitelia neskrývajú prekvapenie z toho, ako deti, zvyčajne zakuklené v mobiloch, naše hry veľmi bavia. Tiež si to všimame a s letmým úsmevom sa na seba pozéráme, povzbudzujeme sa a v srdci ticho dákujeme Bohu za príležitosť slúžiť.

Počas hier chodievam od učiteľa k učiteľovi, predstavujem sa, pýtam a dákujem za možnosť a dôveru. V ich tóne počuť úctu a vďačnosť. Zavalujú ma otázkami, sú zvedaví. Zistujem, že o našom tíme, Kostol na Hrane, mnohí už počuli. Niektorí vyjadrujú sympatie a radosť z toho, že sme prišli do Revúcej. Na konci hier, pred obedom, prichádza vyhodnotenie dňa, odovzdávanie cien a potom klúčový moment, pozvánka na tábor. Mám rád odovzdávanie sladkostí. Odkedy som v Revúcej, viem, že za každým darom, ktorý niekomu darujeme, je obet niekoho z nás. Každý keksík, každý hrnček, každú pozvánku niekto musel vyrobiť, niekto musel zaplatiť. Neviem to vysvetliť, ale tento akt mi príde čím ďalej, tým viac duchovnejší. Vidím za tým srdce Krista, ktorý dal seba samého za nás, bez počítania nákladov. Vidím, že ľudia v našom tíme prijali túto lásku, a tak môžu venovať svoje peniaze, talenty a čas pre službu Bohu a ľuďom. Doteraz neviem, kto z nás zaplatil tie keksíky, ktoré sme rozdávali, kto dal vytlačiť toľko pozvánok a kto nakúpil minerálky, hoci som o to zabudol požiadat. Vidím v tom Kristovu lásku. A mám nádej, že takéto detaily si môžu všimnúť aj ľudia, ktorí ešte neodovzdali svoj život Bohu. Každému dávame pozvánku na tábor. Oznamujeme, že tu ešte chvíľu budeťme. Niektorí nám pomáhajú balíť veci a kla-

dú otázky. Keď sa ihrisko vyprázdní, v tichých modlitbách sa pochytáme za ruky a dákujeme Pánovi ešte raz. Prehrávame si tváre, ktoré sme videli, spominájú sa aj konkrétné mená detí, niekedy v modlitbách naznie len prosba za „*toho chlapca, ktorý sa nechcel zapojiť*“, alebo za „*to dievča, ktoré bolo také šikovné..*“ Sme si istí, že Boh vie, koho máme na mysli. Ved' aj vlasy na ich hlave sú spočitané. Po stretnutí ideme na spoločný obed a analyzujeme, diskutujeme, vypichujeme momenty a zdieľame sa s dojmami. Sami vieme, že urobiť dobrú akciu nie je to isté ako získať nových ľudí na tábor. Dákujeme jeden druhému, lúčime sa a sme v očakávaní, či sa niekto prihlási. Ešte v ten večer som dostal esemesku od riaditeľky školy:

„Dákujeme veľmi pekne za dnešné aktivity. Mám veľmi dobré ohlasy od učiteľov aj od detí. Vraj ste boli super. Tak vám džžím palce, nech sa vám darí. Teším sa na ďalšiu spoluprácu.“ V tichu dákujem Bohu za požehnanie a unavený si líham do posteľ. Pripomínam si výrok Ignáca z Loyoly: „*Konaj, akoby ušetko záležalo na tebe, modli sa, akoby ušetko záležalo na Bohu.*“

Urobili sme, čo sme mohli, a odovzdávame to do rúk Bohu. Dnes je 6. augusta. O dva dni sa začína nás tábor. S údivom sa práve pozérám na zoznam prihlásených a vidím tam dvadsaťtri nových ľudí z Revúcej a okolia. S úctou zatváram notebook a odchádzam do pracovne, kde chcem dákovať za každého nového, menovite. Pripomínam si, že každé meno v excelovej tabuľke predstavuje nesmrtelnú dušu, jedinečnú, neopakovateľnú. Že za každým dátumom narodenia sa skrýva Boží dotyk, že nikto tu nie je náhodou. Že tak, ako má každý iné rodné číslo, inú DNA, tak má každý aj iné sfarbenie svätosti, že u každého z nás svätość svieti inými farbami dúhy.

V našom tíme v Revúcej neprosíme o malé veci. Prosíme, aby Boh na tábore oslovil týchto ľudí tak, aby mu odovzdali celý svoj život. Aby ich hrivny, uložené v pokladničach ich duše, mohli priniesť dvojnásobný, trojnásobný, tisícásobný úžitok.

Richard Nagypál

Vyhodilo mě to z kabiny

Pocházím původně z České Lípy a moje dětství bylo nádherné. Měl jsem rodiče, kteří mě milovali a vedli k vří. Prožíval jsem svou dětskou idylku.

Vcelku bezstarostný život trval do mých dvanácti let, kdy mi ze dne na den umřel taťka. Moc nerozumím důvodům, proč umřel zdravý člověk. Večer byl a ráno už ne. Pro mě to byla veliká rána. Přišel jsem o člověka, který mě miloval, chodil se mnou na procházky a byl tu pro mě.

Přišel jsem o vzor, čas puberty se blížil a já neměl otce. Brečel jsem málo, s nikým jsem o své bolesti nemluvil a jen jsem se jí užíral a hromadil si smutek v srdci.

Další rána přišla, když nám mamka řekla, že už do církve chodit nebude. Naštvalo mě to, celý život vás k něčemu vychovávají a pak se to pár slovy zahodí. Na protest a jako projev vzpoury jsem řekl, že já do církve budu chodit dál. Nelákal mě tam vztah s Bohem nebo lidé a jejich vztahy, byl to pouze můj projev vzdoru. Tento postoj mi však časem zachránil život. Hromadila se ve mně další a další zranění, můj život se stal nudným. Každý den byl pro mě smutně monotónní a neužíval jsem si život.

V té době jsem se stal závislý na pornografii. Nebyl nikdo, s kým bych to chtěl nebo mohl řešit a tak jsem to neřešil. Ale rostl ve mně odpor vůči sobě samém a neznal jsem svou hodnotu. To trvalo do mých patnácti let. Na jedné křesťanské akci jsem totiž poznal kluka, který byl jiný. Měl něco, co mě přitahovalo. Byl veselý a radost rozdával. Trávil jsem s ním čas a víc a víc mě štvalo to, jak žijí já. Jeden večer jsem se modlil: „Bože, už dál nemůžu takhle žít, nechci takhle žít. Pomoz mi. Změň to.“ Změna přišla hned další den, já pocítil úlevu a po dlouhé době i velkou radost. Věděl jsem, že to způsobil Bůh a od té doby jsem ho začal vyhledávat Jeho blízkost.

Moje změna byla natolik veliká, že i další dny ve škole za mnou chodili spolužáci a říkali mi, že jsem se nějak změnil, proč jsem tak hodný. Moje problémy a bolesti se ale nevyřešily hned. Nastal běh, při kterém jsem postupně Bohu odevzdával svá trápení, hříchy a vše, co v mé životě bylo poničené. Začala cesta uzdravování, na které jsem mohl Boha poznat jako svého tatínka. Zažít po několika letech opět otcovské objetí a vědět, že mám u sebe partáka. Odpustil jsem své mamince a omlouval se jí. Moje cesta ke svobodnému srdci byla zkropená slzami. Všechno trápení, které dříve nespustilo ani slzičku, bylo najednou vyplavováno potoky slz. Věděl jsem, že už nikdy víc nechci zpět. Zde však můj příběh nekončí, i když by to byl krásný konec.

Čekaly mě prázdniny po úspěšné maturitě. Naplánoval jsem si spoustu věcí. Krátce po maturitě jsem nastoupil na vysněnou brigá-

du, začal jsem dělat na pile a opravdu jsem si užíval práci s voňavým dřevem.

Vše krásné ale trvalo jen chvíli a to do 6. 6., kdy jsem, jako tradičně, s vysokozdvížným vozíkem převážel bedny dřeva. Vtom se v zatáčce začal vozík naklánět a mě to vyhodilo z kabiny právě na stranu, na kterou se chystal převrátit. Dopadl jsem na břicho a co nejrychleji se snažil zvednout, když vtom na mě třítunový vozík dopadl. Snažil jsem se vykřiknout, ale nešlo to, pokoušel jsem se dostat ven, ale bez sebemenšího úspěchu. Zavíraly se mi oči, v dálí jsem slyšel dobíhat těžké boty a slyšel nesrozumitelné volání, pak jsem upadl do bezvědomí. S velkým nádechem jsem se probudil a stále jsem ležel na zemi. Už na mě nic neleželo, jen se nade mnou sklánělo několik lidí, kteří mi vysvětlovali, že se jim to podařilo ze mě sundat, a nesouvisle drmolili, že jsem v pořadku a záchranka je na cestě. To se brzy potvrdilo, když jsem v dálce uslyšel zvuk sirény. Čekání na sanitku mi připadalo jako věčnost. Jakmile přijeli, začali kolem mě pobíhat lékaři, ale nic moc jsem nevnímal. Nakonec jsem uslyšel přistávat vrtulník. Přeložili mě na nosítka a dopravili do liberecké nemocnice. Asi jsem byl v šoku, protože jsem necítil žádnou bolest, ale zároveň jsem byl při vědomí. Moje největší starost při převozu byla ta, že nevidím z okýnka, vůbec mi nedocházela závažnost mého úrazu. Měl jsem rozdracenou celou pánev, to mi potráhalo močový měchýř a roztrhalo močovou trubici, zlomilo mi to žebra a ta poranila plíce, díky vnitřnímu krvácení jsem ztratil tři litry krve.

Probudil jsem se na ÁRO, kolem mě byla spousta hadiček a pípajících přístrojů. Přivolal jsem sestříčku, která mi popsala, co se stalo, ale moc jsem ji nevnímal, znova jsem usnul. Vzpomínám si, jak jsem se probudil, naproti mně byl pokoj, ve kterém starší pán zápasil s lékaři, a nakonec sestříčka přivážela defibrilátor, ten pán zemřel. Cítil jsem se opravdu divně, když mě poté převezli do toho pokoje.

Když už jsem vydržel být nějakou dobu vzhůru, modlil jsem se a snažil se čist Bibli. Zažíval jsem opravdu velkou Boží přítomnost, věděl jsem, že stojí u mé postele a strach, ten jsem vůbec neměl. Postupně jsem se od lékařů dozvídal zprávy o mém fyzickém stavu, jak je to vážné. Podle nich

Rádio 7 je společný projekt internetového a satelitního vysílání, za kterým stojí česká a slovenská redakce TWR.

V tomto seriálu představujeme skrze svědectví pracovníky české redakce této stanice. Více o jejím vysílání na www.radio7.cz

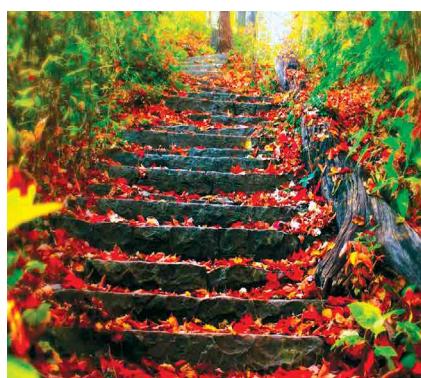

je tento úraz v 99 % smrtelný. Stále jsem ale necítil strach. Za celou dobu mého léčení mi byli lidé kolem mě velkou oporou a povzbuzením, at to byli členové mé rodiny anebo moji přátelé. Po týdnu mě převezli na JIP, stále jsem se nemohl ani posadit. Neustále jsem bojoval s hanbou a pocitem méněcennosti, zejména, když se o mě můsely starat sestříčky, sám jsem nemohl dělat nic. Pokaždé, když jsem začínal pocítovat nejistotu, volal jsem k Bohu a on stál stále u mě.

Bůh mě opravdu držel. Když mi potřebovali udělat snímky na rentgenu, překládali mě na nějaké lehátko, jenže, jak jsem měl v sobě všelijaké žezezo a šrouby, sebemenší pohyb opravdu bolel. Proto když mě překládali, snažil jsem se zatnout zuby, co to šlo, ale bolest byla k nevydržení. Jediné, na co jsem se zmohl, bylo natáhnout jednu ruku a říct: „Bože, pomoc...“ Nevím, zda ta bolest odešla, ale já se na ni už nemusel soustředit a jen jsem cítil, že mě Bůh drží za ruku.

Měl jsem velikou radost, když jsem se mohl po třech týdnech posadit a tím pádem začít jezdit na vozíku. To jsem se radostí rozbrečel. Najednou jsem mohl opustit postel, dojet si na toaletu a vysprchovat se, podívat se z okna. Právě pohled z okna ven mi v těch třech týdnech neustálého ležení chyběl.

Z Liberce mě pak přvezli do České Lípy. Asi po měsíci jsem měl jet na kontrolu. Očekával jsem, že ze mě vyndají žezezo, já se postavím a začnu už pomaličku chodit. Velká rána pro mě ale byla, když jsem se dozvěděl, že to tak nebude. Řekli mi, že ještě minimálně dva měsíce budu muset strávit na vozíku. Celou dobu jsem od lékařů poslouchal samé negativní zprávy, ani jeden mi nikdy neřekl, že to bude dobré, ale nikdy jsem si to nepřipouštěl. Tato poslední

zpráva mě ale dostala do kolen. Začal jsem Bohu vyčítat, jak to mohl dopustit. Proč zrovna já, když jsem v životě nikdy nikomu nic neudělal? Pokoj, který jsem dříve prožíval, byl pryč. Neustále jsem se ptal: „Proč?“ Proč jsem to přežil? Vždyť když bych tam umřel, byl bych nyní v nebi, nic by mě nebolelo a měl bych se mnohem líp, tak proč jsi mě zachránil? Moje výčítky přerostly v hněv, rval jsem na celý pokoj. Po čase se moje zloba zlomila do beznaděje, to jsem se nezmohl na nic víc než pláč. Neustále jsem se užíral a připomínal si, co všechno jsem ztratil, že už nikdy nebudu normální. Dostávalo mě to víc a víc do kolen, ta bolest byla nesnesitelná. Když na to vzpomínám, nebojím se tvrdit, že bych radši znova snášel všechnu tu fyzickou bolest, než tuto vnitřní. Zkoušel jsem usnout, ale nešlo to, neměl jsem klid. Celou tu dobu, co jsem nadával Bohu, jsem ale věděl, že stojí u mě, věděl jsem to, i když jsem se utápel v beznaději. Nakonec jsem řekl jen: „Bože, už nemůžu, pomoz mi!“ A tehdy jsem prožil velkou změnu. Zoufalství odcházelo a já si s Bohem začal povídат o svých snech. Říkal jsem mu, co všechno jsem chtěl mít, co všechno jsem chtěl dělat. Postupně jsem mu dal všechny svoje sny a plány, dal jsem mu do rukou svou touhu znova chodit, opět sportovat, nastoupit na vysokou školu, založit rodinu a chodit do práce. Věci, o kterých jsem si myslел, že na ně mám právo, jsem odevzdal Jemu. Nebylo to lehké a každý můj sen mě stál spoustu slz, protože jsem věděl, že když Mu něco dá, tak už se mi to nemusí vrátit. Nakonec jsem si mohl lehnout a usínat s nádherným pokojem, s vědomím toho, že už mi nezáleží na mých snech, že mi je jedno, zda budu do konce života na vozíku, ale to, co opravdu chci a potřebuji, je, být s Bohem i za cenu toho,

že žádný z mých snů nevyjde. Kdykoli na mě potom přicházela sebelítost, hned jsem volal k Bohu. Už jsem věděl, kam až to může zajít, a já se tam už nikdy nechtěl dostat. Asi po dvou měsících mě převezli z nemocnice domů.

Sice jsem stále jezdil na vozíku, ale přece jenom to bylo veseléjší.

Často jsem sedával večer na verandě a přemýšlel o tom, co se přihodilo. Stačí sekunda a všechno je jinak. Normální kluk, který žije život s Bohem, najednou sedí na vozíku a nemá žádnou jistotu. Ale už jsem měl naději. Byla prostá, ale tak nádherná... Vyznával jsem, že i kdybych měl být do konce života na vozíku a prožívat bolest, tak to potrvá maximálně sto let a pak přijde věčnost. Věčnost, která je věčná. Tam už nebudete žádná bolest a nejistota. Spousta slz protekla a já věděl, že Bůh pláče se mnou, a zároveň jsem prožil mnoho silných okamžíků, kdy mi Bůh dával sílu bojovat, mohl jsem zažívat hrđost i radost. Poznal jsem, co znamená přátelství, i to, jak je silné, když pro vás někdo brečí. Zažil jsem, jak moc mi záleží na lidech kolem mě a co všechno pro mě znamenají. Bůh proměňoval moje srdce, učil mě velké trpělivosti, oddanosti a vře. S vírou jsem v posteli podepisoval přihlášku na vysokou školu a spolehl se na Boží moc. A On nejenže proměňoval moje srdce, ale také mě uzdravoval.

V září ze mě vydali železa a já nastoupil na rehabilitaci. Za týden mi začínala škola a já se ptal lékařů, zda mě pustí, ale jejich odpovědi byly negativní. Další den mi však přišli říct, že mě nakonec do školy pustí.

A já jsem mohl, sice s týdenním zpožděním, díky Bohu nastoupit. Chodil jsem o berlích a čekaly mě ještě další operace. Můj první semestr byl opravdu náročný a říkal jsem: „Bože, díky Tobě jsem na škole, ale já to ne-

zvládám, udělám pro to maximum, ale moje maximum nestačí na to, abych to udělal.“

Stálo mě to hodně potu, ale první semestr jsem zvládl nad svá očekávání. Po čátkem nového semestru jsem šel na operaci do Hradce Králové. Nechtěli mi slíbit dobré výsledky, ale „aspoň se pokusí o nemožné“. Když mi pak lékaři říkali, jak to probíhalo, připadali mi velmi překvapení tím, jak to šlo hladce, ale stále byli v pozitivních prognózách velmi opatrní. Musel jsem dva týdny čekat. Nyní vše záleželo na mé zahojení, buď budu zdravý, nebo ne.

Za dva týdny jsem měl přijít na kontrolu. Ještě večer před tím jsem se modlil, aby vše bylo v pořádku, a poprvé za devět měsíců jsem uslyšel: „Jsi zdravý.“ Ohromně silný moment. Doposud, když jsem se modlil, slyšel jsem: „Dívěj mi.“ Ted' jsem poprvé uslyšel, že jsem zdravý. Začal jsem radostí tančit. Další den, když ze mě vytahali poslední hadičky a řekli, že je vše v pořádku, se mi potvrdilo večerní slovo.

Nyní jsem zdravý, mám všechny orgány, sportuji a funguji jako dřív. Rád porovnávám zprávy, které jsem slýchával na začátku – že to nepřežiju, že nebudu moct chodit, že nebudu vést normální život, ale ted' je vše jiné. Bůh mě uzdravil a proměnil moje srdce, ukázal mi, jak moc Ho potřebuji. Vím, na čem mi nyní opravdu záleží, a raduji se, že můžu stát a pokračovat dál!

Když vyprávím svůj příběh, lidé často tvrdí, že je smutný, ale není. Můj život je plný radosti a nové naděje.

Ondra Medřický

naraz v jedinej chvíli budeme počuť z nebies zvuk polnice vyzývajúcej na odchod do nebeského domova.

Naozaj všetci? Žiaľ, nie všetci, iba tí, ktorí prijali Božiu milosť, uverili v Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa a kráčali a kráčajú životom s Ním.

Tí druhí, tí, ktorí nechceli prijať Boží dar milosti a lásky v podobe Božieho Syna, nebudú počuť nič. Zostanú na zemi v očakávaní Božieho súdu.

Do ktorej skupiny patríš? Ešte je čas vol'by!

Elena Pribulová

Žiaľ, nie všetci...

„Počúvajte, poviem vám tajomstvo: Nie všetci zomrieme, ale všetci budeme premenení, naraz, v tom okamihu, na posledný zvuk polnice. Keď zatrúbi, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my budeme premenení.“

(1Kor 15, 51 – 52)

Ťažko si zvykáme na zmeny času na jar a na jeseň, keď si čas na hodinkách prestavujeme o jednu hodinu dopredu alebo dozadu. Tá jesenná zmena je trochu příjemnější, lebo spíme o hodinu dlhšie. Ako vieme, čas sa presúva v noci. Mnohí z nás si prestavujeme hodinky už večer, niektorí až ráno. Môže sa

Spomienka

V minulom storočí sa hovorievalo, že keď sa stretnú dva chlapia, tak sa rozprávajú o ženách, futbale alebo o vojenčine. Dnes, keď vojenská služba už nie je povinná, rozhovory na túto tému prestali.

Ja som si zaspomína na dávne časy, keď sme si v auguste tohto roku pripomínali vpád zahraničných vojsk na územie Česko-slovenska v roku 1968.

Dostal som povolávací rozkaz na jeseň v roku 1966 do južných Čiech, kde bolo treba strážiť hraničnú čiaru s kapitalistickým Nemeckom. „Čo už so mnou ustrážia?“ pomysel som si.

Cestou vlakom som sa zoznal s malou skupinkou starších vojakov, ktorí sa práve vracali z „opušťákov“. Hned som si všimol, že jednému chýba posledný článok prostredníka na pravej ruke. „Čo sa ti stalo?“ spýtal som sa. Ochotne mi začal rozprávať, že je tankistom na pozícii nabíjača. Keď išli na ostré streľby a vkladal do kanóna ľahký náboj, strelec zavrel 30 kg ľahký záverový klin skôr, ako on stačil odtiať vytiahnuť ruku, tak mu odseklo konček prsta. Len som sa nadýhol: „A nechýba ti to?“ opatrnne som sa opýtal. „Prečo by mi to chýbalo, ved' všetky ostatné mám,“ dodal so smiehom. „Aha, aj mne chýba,“ zapojil sa do debaty voják pri okne a ukázal svoj nasilu skrátený prst.

„A tebe sa to kde stalo?“ bol som zvedavý. „Aj ja som tankista,“ vylásil hrdo. V hlave mi začali víriť myšlienky: Pane Bože, to vari nie?! Ved' ja idem do tých istých kasární a tiež k tankistom. Ale ja som muzikant a mne bude chýbať každý článok na prste. Keď som prišiel do kasárni, hned som bol zaradený k tankistom. Naštastie ako vodič tanku. Odľahlo mi. Ja

som tam prišiel asi tri týždne neskôr ako ostatní vojaci, ktorí už mali prvé oznamovacie dni za sebou. Na izbe som hovoril, ako sa teším, že ma nedali k nabíjačom. Z kúta izby však niekto potichu povedal: „Síce budete vodič, ale budete musieť prejsť všetky

štari funkcie, ktoré sú v tanku. Čiže budeš aj nabíjačom.“

„Pane, to naozaj aj ja?“ niekol'kokrát som vyslovil vo večernej modlitbe. O dva dni boli nočné jazdy.

Pri pohľade na obrovské jamy v nekonečnom priestore tankodromu mi tuhla krv. Pršalo a obloha bola úplne zatiahnutá, tak som ani netušil, kde končí zem a začína obloha. Ten terén som nikdy nevidel ani za svetla, tak som netušil, kde mám íst. Veliteľ ma upokojoval, že cesta je vyznačená plechovkami, v ktorých horeli olejom nasiaknuté handry. Navýše jeden tank pôjde predo mnou, tak stačí íst za ním. Posadil som sa do železnej ozruty a začal sa oboznamovať s neznámym interiérom. Nasadil som si kuklu a veliteľ sediaci na veži mi cez vysielačku dal pokyn na naštartovanie. Motor zahučal, zakvíl a s obrovskými rachotom sa rozbehol. Ópatrne som zaradil rýchlosť a pustil spojku. Vôbec nevadilo, že som nepridal plyn. Železná opacha sa aj tak pohla a ja som sa začal orientovať podľa tanku predo mnou. Ten však naraz nabehol na horiacu plechovku, ktorá na jeho tank vyprskla zvyšok oleja, tak to vyzeralo akoby horel.

O pár sekúnd však všetko zhaslo a nastala totálna tma. Môj tank bol zahádzaný blatom, tak som vôbec nevedel, či moje reflektory svietia, alebo nie. Tank však išiel ďalej ako Golem. Netušil som, či mám íst rovno, či niekde zabočiť. Veliteľ mi niečo povedal do vysielačky. V tom hluku som ho nerozumel. Zopakoval to zvýšeným hlasom. Ja som zopakoval, že nerozumiem, čo hovorí. „ZASTAVTE!“ zakriačil zúfalým hlasom. Naštastie to som už rozumel a dupol som na brzdu. Ostalo ticho, ak nepočítam rachot tankového motoru.

„Chodte von a očistite si reflektory,“ vydal rozkaz veliteľ. Preliezol som cez úzky vodičov otvor a začal hľadať reflektory. Keď som ich objavil, holými rukami som očistil teplé žiarovky. Chabé svetlo sa rozlialo po tmavej zemi. Až mi stuhla krv v žilách. Niekoľko metrov pred tankom zízala na mňa asi tri metre hlboká čierna jama.

Ani som si nechcel predstaviť, kde by tank skončil, keby som veliteľov rozkaz: „Zastavte!“, nerozumel ani po štvrtý raz.

„Pane Bože, naozaj si ma poslal sem?“ pýtal som sa neisto v modlitbe.

Každodenňý výcvik bol veľmi náročný. V ľahkých bagančiach – „kanadách“ – sme pochodovali, behali, ale aj obedovali a večerali. Nevyzuli sme ich celé dni. Nebol som na to zvyknutý a o chvíľu som pocítil bolest v achilových šľachách na oboch

nohách. Bolesť bola taká veľká, že som si ich ani nedokázal obuť. Začal som chodiť po lekároch, kde mi dávali liečivé obstreky a nakoniec obe nohy do sadry. Nič nepomáhalo, tak nakoniec veliteľ roty vyhlásil, že môžem chodiť v poltopánkach. Ale keď som v noci vybehol na bojový poplach v ľahkej obuvi, veliteľ sa zhrozil a o pár dní som už bol prevelený do Milovic pri Prahe. Na novom mieste som bol poverený šíriť kultúru medzi vojakmi. Knižky, filmy, hudba. Tie „kanady“ som si musel všade nosiť zo sebou. Jedno ráno som sa na ne zahľadol a rozhodol sa znova vyskúšať, či mi budú ešte spôsobovať bolesť. Nielenže ma nič nebolelo, ale od toho dňa som v nich veselo vykračoval až do konca vojenčiny.

„Pane Bože, vidím, že Ty si ma sem dovieš dol.“

V lete roku 1968 bolo na území Československa vojenské cvičenie vojsk Varšavskej zmluvy Šumava, ktoré malo demonštrovať silu týchto vojsk.

Mňa sa to dotýkalo tak, že práve v našich kasárnach sa umiestnil generálny štáb so sámymi vysokými ruskými dôstojníkmi. Naša cvičná obrovská betónová plocha uprostred kasární sa postupne zapĺňala ruskými autami. Občas sme sa s Rusmi stretávali a rozprávali o našich krajinách a domovoch. Keď Šumava skončila, priateľsky sme sa rozlúčili a všetci pokojne odišli.

Keď prišiel 21. august 1968, ráno nás budil službu konajúci „dozorčí“: „Vstávajte, Rusi nás obsadili.“

My rozospatí so zlepšenými očami: „Kde? Akí Rusi? Nechaj nás spať!“

„Ved' sa pozrite von oknom!“ Presvedčal nás dozorca. Nemusel sa veľmi snažiť.

V našom okne trčala obrovská hlaveň kanóna ruského tanku.

V priebehu najbližších hodín a dní znova prišli tí istí vysokí ruskí dôstojníci a tie isté autá znova zapĺňali našu veľkú betónovú plochu. Len s tým rozdielom, že už ju nezapĺňali postupne, ale každý prišiel na to isté miesto, kde stál pri cvičení Šumava.

Že by už vtedy vedeli, že sa sem vrátiť?

Bolo nám ľuto aj to, že zrazu sme si s tým cudzími vojakmi nemali čo pekné povedať. Keď tak rozmýšľam, vari bolo aj dobré, že nás pri tom obsadzovaní nechali spať.

Nechcem si predstaviť, ako by to dopadlo, keby bol v noci vyhlásený poplach a my by sme sa im museli postaviť na ozbrojený odpor.

„Pán Boh ma má veľmi rád,“ bola moja prvá myšlienka.

Zaspomína Slávo Kráľ

Četl jsem Bibli, abych ji vyvrátil

Narodil jsem se do nevěřící rodiny a v době mého dospívání jsem přišel do styku s křesťanstvím jen zřídka. A když už, dojmy to nechalo velice smíšené. Vybaňuje se mi jedna nevšední, avšak nekonečná svatba a pohreb, kde pan farář připomíнал pana Beana ze známých britských komedií.

Asi největší dojem na mě zanechala událost, kdy jsme s kapelou, s kterou jsme zkoušeli na jedné faře, byli požádáni, zda bychom nezahráli na mše vzkříšení. Ostatní kolegové z kapely se možná trošku považovali za katolíky a v tom kostele byli jako doma. Já nikoliv, ale byl jsem pro každou legraci, tak jsme na to kývli. Už přípravy byly nezapomenutelné. Pod oblečení, co jsem měl na sobě, mi farářvnutil spodky, troje ponožky a dva svetry. Přes důkladnou přípravu jsme stejně mrzli jako rampouchy. Po většinu shromáždění jsme si odkapávali vosk ze svíček na ruce, abychom je alespoň trochu zahráli. Samotný program byl zvláště tajemný. Ten, kdo někdy viděl některý z filmů Indiana Jonesa, pochopí, o čem mluvím. Spousta záhad, tajemných šifer (jen zlomek mše byl v latině, avšak české obraty mi nebyly o mnoho srozumitelnější), úžasné kostýmy a efekty, ale mizivá spojitost s realitou všedního dne. Celou dobu se mluvilo o „velikonočním beránku“. Osobně jsem znal beránka jen jako velice chutné sváteční pečivo, takže smysl kázání mi poněkud unikal.

Tím však nechci říct, že mě duchovno nezajímal. Když jsem nedávno zpětně poslouchal písničky, které jsme nahráli s mou tehdejší kapelou, podivilo jsem se, kolik je v nich odkazů na Boha či nějakou výšší moc.

Uteklo pár let, psal se rok 2001 a já byl s Alenkou (mojí budoucí manželkou) v Anglii. Jeden kamarád, který s námi cestoval dva týdny po Skotsku, nás s Alenkou pozval na kurzy Alfa. Sám nebyl křesťan, ale říkal, že se tam společně jí a povídá se o Bohu. Alenka chtěla jít, já určitě ne. Představoval jsem si, že mě budou do něčeho nutit, zakazovat mi elektrickou kytaru nebo tak něco. No, ale nakonec jsem šel.

Poprvé to bylo dobré. Na radu našeho kamaráda jsme s sebou přinesli dvě kuřata a kilo mrkve, takže na povídání o Bohu ani nedošlo. Dobре jsme si popovídali a všichni se zdáli moc fajn. Další týden jsme však koukali na video, a jelikož kurz byl již v plném proudu, přišli jsme zrovna na otázku číslo 12, což bylo: Jak o křesťanství říct osatním. To byla voda na můj mlýn. Hned jsem odhalil všechny taktiky, kterými mě chtějí dostat. K mluvčímu na videu jsem necítil žádné sympatie, případně mi sektářský a manipulativní (nyní si ho hluboce vážím).

Nicméně, ostatní na kurzu byli milí, a tak jsme příště přišli znova, potom zas, a nakonec jsme kurz začali pěkně od začátku. Řeknu vám, neměli to se mnou lehké. Bombardoval jsem je stejně záladnými otázkami, jakými mě ted občas bombarduje můj bratr. Například: Jak je možné tohle, jak vysvětlíte tamto... Když jsem se v diskuzi o vzkříšení ptal, jestli už někdy slyšeli, že někdy někdo vstal z mrtvých, pořád dokola opakovali, že se to příše v Bibli a musí to tedy být pravda. Četl jsem předtím spoustu knížek a nechápal jsem, co je vedlo k přesvědčení, že zrovna těmbole pohádkám by měli věřit.

Nicméně, řekl jsem si, že bych si mohl tuhle Bibli přečíst. Jen tak, spíš abych mohl moje skeptické argumenty lépe podložit. V té době

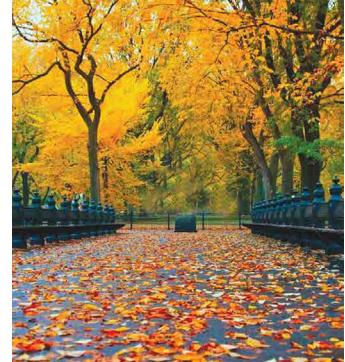
jsme pracoval jako aupair. Rodina, u které jsem pracoval, odjela na dva týdny do Karibiku, tudíž jsem měl dostatek času na čtení. Přečetl jsem něco z listů, přečetl jsem Matoušovo evangelium, potom Markovo, Lukášovo a začal jsem číst Janaovo evangelium. Jed-

nou, byla skoro půlnoc, jsem dorazil k ukřižování a vzkříšení. Jak jsem četl, srdce se mi rozbušilo, celá místo se jakoby rozjasnila a mě polilo horko. Najednou jsem věděl, že to, co stojí na stránkách Bible, je pravda. Nedokázal jsem to rozumově zdůvodnit a ani jsem to v tu chvíli nezkoušel. Prostě

jsem se radoval, že Bůh existuje a že se mi dal poznat. Tenkrát jsem se poprvé modlil, vyznával jsem Bohu své hříchy a On mi odpovídal. Zahrnoval mě láskou a radostí.

Ten večer jsem Boha poprvé poznal, ale moje cesta za ním tím nekončila. Začala dobrodružná cesta do země zaslíbené, plná požehnání i zkoušek. Bůh mi požehnal svatbou s Alenkou, ale předcházely tomu tři roky odloučení, kdy Alenka studovala v Plzni a já na biblické škole v Londýně. První rok po svatbě (můj poslední rok na biblické) nám Bůh také nádherně požehnal, dal nám společný čas ve škole a krásný dům se zahradou. Nejdříve jsme však museli vykonat krok víry a vykročit navzdory nejistotě. Bůh nám požehnal synem Tobiáškem a také vírou, že budu mít práci, abych ho užil. Práci jsem sehnal a ve sboru jsme našli domov a Boží rodinu. Opět to však znamenalo předtím odmítout jistou práci ve velkém městě. Věřím, že Bůh má pro mě plán, jako má pro každého z nás, a stále mě pro něj připravuje. Možná trošku se strachem, avšak jistě s očekáváním vyhlížím tu chvíli, kdy mě Bůh jasné povolá k dalšímu kroku víry. V takových zkouškách totiž nezbývá než věřit Bohu, a náš život se stává opravdovým dobrodružstvím.

Honza Daněk

Moje cesta k Ježíši

Když jsem se narodil jako páté dítě, nechali mne rodiče pokřtit v katolickém kostele stejně jako všechny mé sourozence. Chodili jsme do kostela až do doby, kdy mi bylo asi dvanáct nebo třináct let. Ale nezakoušel jsem vztah s Bohem a ani jsem neměl povědomí, že Bůh je osobní. Naopak jsem Boha považoval za něco vzdáleného a historického, co nemůže ovlivnit můj život.

Proto se mi náboženství začalo jevit jako něco formálního. Přestal jsem tedy chodit do kostela a ani mi to nechybělo. Podotýkám, že jsem vůbec nevěděl o Bibli. Pan farář na mše sice četl z „nějaké knihy“, ale já jsem znal jen modlitební knížky.

Začal jsem se tedy chovat podle toho, co jsem viděl okolo sebe. Ženy šly z kostela domů vařit, muži šli do hospody.

S odstupem času jsem začal kouřit, pít alkohol a žít se ženami. Jeden vztah, druhý vztah a oba skončily hádkami a nakonec rozchodem. Třetí vztah trval osm let. Jednou jsem šel s partnerkou do kina na film Ježíš.

A tehdy se něco stalo. Když jsem v duchu opakoval modlitbu spasení, Ježíš opravdově přišel do mého života, a já jsem Ho zakusil živěho, milujícího.

V roce 1991 přijeli do Česká misionáři z USA a já chodil každý večer na setkání. Partnerce to začalo vadit, ale přitom tam nechtěla chodit. Jednou mi řekla: „Buď já, nebo Bůh.“ Já byl hladový po Bohu, ale přitom mi záleželo i na mé partnerce.

Bylo to pro mne velice těžké, ale řekl jsem, že se Boha nikdy nevzdám. Tak přišlo to, co jsem nechtěl: Rozchod. Dlouho to bylo bolestivé, ale Bůh mne uzdravoval. Ukázal mi, že nemohu sloužit dvěma pánum, Bohu i hřichu.

Po deseti letech modliteb mi Bůh dal věřící manželku. Je to nejlepší v mém životě a jsem za to Pánu vděčný. Dnes vím, že když přenechám Ježíši vedení svého života, On ho obrátí. Ďábel chce lidi zničit, ale Ježíš přišel, abychom měli život.

Zdeněk Kaděra – bratr v Kristu Ježíši

100 rokov spolu – Baptisti v slovenskom štáte (1938-1945)

Zrejme najťažším, ale tiež plným Božej milosti, bolo pre baptistov na našom území obdobie slovenského štátu, neskôr Slovenskej republiky, v čase prebiehajúcej druhej svetovej vojny. Toto turbulentné obdobie plné zvratov prinieslo veľa prekvapení nielen pre bežných ľudí, ale upevnilo dôveru v Božiu nemennosť, hoci sa celý svet rútil do záhuby a slová o posledných dňoch pred druhým príchodom Krista zneli veľmi reálne. Vládna moc úplne zlyhala a zradila, aby sa človek ukázal ako nehodný a Božia záchrana ako jediná istota veriacich. Väčšina sekulárnych dobových novín je plná slov nádeje na mier. Ale takmer všetky dochované slová našich bratov a sestier z tých čias sú nádejou duše človeka na pomoc od Hospodina.

Najčastejším biblickým citátom boli slová Žalmu 124: „Keby s nami nebol byval Hesopdin, ked' povašal proti nám človek, ...“

Pritom právne postavenie baptistov bolo už od čias Rakúsko-Uhorska veľmi nejasné. Od roku 1905 boli baptisti v Uhorsku na základe výnosu ministerstva kultúry zákonom uznanou konfesiou. Po vzniku Československa nadálej slobodne pôsobili pod hlavičkou Bratskej jednoty (Chelčického) baptistov. V aprili 1926 potvrdil ich uznanie výnos ministerstva s plhou mocou pre správu Slovenska. V skutočnosti však v dôsledku rozdelenia Uhorska prestali baptisti na Slovensku splňať niekoľko administratívnych podmienok, hlavne ako neuznané náboženské obce bez hierarchickej správy a vedenia. A tak po vzniku slovenského štátu boli úradmi skôr len tolerovaní ako akceptovaní. Korepondenčné vzťahy s nemeckými baptistami im pomohli pred úradmi k udržaniu formálnej identity, no žiaľ, prenasledovanie úradov vlády, kde 7 z 8 ministrov Tisovho kabinetu presadzovalo potlačenie nekatolíckych denominácií, veľmi tažko dopadalo hlavne na ich misijné aktivity.

Od čas založenia prvého slovenského baptistickeho zboru vo Vavrišove sa hnutie baptistov rozšírilo do roku 1938 na všetky strany: v okolí Liptova (Liptovský Sv. Mikuláš, Liptovský Sv. Peter, Pribylina a Važec); v okolí Spiša (Kežmarok, Poprad, Batizovce, Mengusovce a Štôla); na Gemeri (Jelšava, Muránska Dlhá Lúka, Rožňava-Čučma a Klenovec); v okolí Bratislavы (Miloslavov a Čeklís - dnešné Bernolákovо); v Novohrade (Lučenec); na Podunajskej nížine (Neded, Pribeta, Svätý Peter, Marcelová) a na východe (v Košiciach a Čiernej nad Tisou). Kolportéri a cestujúci kazatelia z Európy i z Ameriky niesli Svetlo evanjelia po celom území vtedajšieho Československa.

Zvrat prišiel postupne v druhej polovici tridsiatych rokov, keď sa s nástupom militarizmu v Európe spoločnosť ocitla v neistote. Misijná práca, zborový život i rodinné aktivity sa zmenami v spoločnosti presunuli z vyučova-

nia o striednosti (nepiť, nefajčiť, nešíriť klebety, neholdovať zábave, prevencia násilnosti v rodine) aj na pomoc v hmotnej nûdzi ľuďom, ktorí trpeli biedu, a na vlievanie nádeje do večnosti. Tvorili sa hudobné telesá a zakladali pouličné evanjelizácie mládeže, zahajujúce napr. roľníkov v čase zberu úrody so zvestou o nádeji v Spasiteľa. Príležitostne išlo dokonca aj o praktickú pomoc prenasledovaným, napr. pri návaloch utečencov z Rakúska po nacistickom „anšluse“. Oficiálne sa napr. od Židov baptisti dištancovali (Rozsievac máj-jún 1938), ale v praktickej rovine im opakovane pomáhali s emigráciou a zabezpečením obživy či prístrešia v modlitebniach i v rodinách.

Slovenský štát vznikol ako nárazníková zóna nacistov. Prevažná časť slovenského obyvateľstva a aj nekatolíci ho rešpektovali, ale nikdy ho masovo neoslavovali. Podobne to bolo aj s osobou prezidenta Jozefa Tisa, ktorý sa spočiatku tešil popularite aj medzi veriacimi. Jeho popularita však vyplývala prevažne z toho, že bol knaz. O to bola však jeho zodpovednosť väčšia. Bolo niekedy až šokujujúce, a pre mnohých úprimne veriacich ľudí nepochopiteľné, keď vo svojich verejných prejavoch a článkoch presvedčal, že všetky protidemokratické i antihumánnne kroky štátu a jeho režimu sú v úplnom súlade s kresťanským učením a s kresťanskou morálkou.

Opäť sa raz potvrdili slová apoštolu Pavla: „.... pretože hoci poznali Boha, neoslávili ho ako Boha ani mu neprejavili vďačnosť. Vo svojom uvažovaní upadli do mŕmosti a ich nerozumné srdce sa zatemnilo“ (Rm 1, 21).

No došlo k vytriezveniu väčšiny populácie a túžbe po návrate slobody a k oddeleniu duchovných a politických cielov v spoločnosti. Vládu a prezidenta v období Slovenskej republiky niesli veriaci ďalej na svojich modlitbách a zároveň podľa dobovej korepondencie je úplne zrejmé ich tracie rozpoznanie situácie, keď im ľudáci predstavili ukradli nielen vlast a slobodu, ale navyše vlastné zlyhania opakovane maskovali za kresťanské cnosti a označovali ich dokonca ako Boží zámer pre Jeho ľud.

Rok 1938 priniesol Mníchovskú dohodu a okyptenie územia Československa. Na pôvodne slovenskom území, ale po novom rozdelení hraníc už na pôde Maďarska, sa ocitlo 11 našich zborov a ďalších 11 zostało v Československu, neskôr v Slovenskom štáte.

Niekde boli zborové budovy (Lučenec, Jelšava) v Maďarsku, ale väčšina členov tamojších zborov bývala na Slovensku, a tak sa zborov územne rozdelili a pôvodní členovia prešli napr. do Uhorského, resp. do Muránskej Dlhéj Lúky. Klesol aj počet veriacich vo košickom zbere, kde ostala len jedna sestra Viola Matečíková s detmi. Ako odpoved' na naliehavú žiadosť, ktorú poslala na Ústredie baptistickej cirkvi v Budapešti, prišiel brat kazateľ Béla Panonhalmi, ktorý vybavil otvorenie zapecatenej modlitebne.

Neskôr, až v roku 1941, prišli aj kazatelia V. Kórši a I. Szabó. V ďalších rokoch vojny sa o košický zbor a o ďalšie zbyty v Silickej Jablonici a Čučme starali kazatelia a misijní pracovníci z Maďarska, napr. Ján Béke z Debrecína. Lučenský zbor navštievoval kazateľ Pavel Barkóci z Lucinej a jelšavského zboru sa ujali bratia z Budapešti.

Členovia týchto zborov, ako aj maďarsky hovoriaci zborov Neded, Pribeta, Svätý Peter, Marcelová a Čierna nad Tisou, mali kontakty a boli zapojení do práce Baptistickej cirkvi v Maďarsku. Najviac nepohody zakúsil bratia a sestry, ktorí sa museli vystáhovať z okupovaného územia.

Niekto, ktorí predtým pomáhal utečencom, si zachránil iba holé životy. Predseda Jednoty baptistov Ján Pavel Piroch odišiel do Chicaga a na jeho miesto nastúpil ďalší liptovský kazateľ Michal Marko.

V roku 1939 po zákaze činnosti niektorých malých cirkví (Českobratská jednota, t. j. dnešná Cirkev bratská a Kresťanské zbyty) ich baptisti prijali pod jednu strechu a spolu sa podieľali na hľadaní možností pre ďalšie pôsobenie. Vďaka tomu počet členov podľa oficiálnych štatistik narastol na 3000. Napriek rozdielnostiam v teológii i praktickému životu došlo k zárodku ekumenických bohoslužieb medzi týmito spoločenstvami, na ktoré potom voľne nadvázovali aj po páde nacizmu.

Za obmedzených a úradmi regulovaných možností sa práca sústredovala na podporu bratstva v rôznych oblastiach. Praktická služba sa prejavovala aj tým, že poskytovali modlitebne alebo ich časti bratom a sestrám, ktorí boli násilne vyhnani zo svojich domovov v okupovaných oblastiach, aby mali aspoň na istý čas kde bývať.

Mnoho členov zborov sa muselo vystáhovať do Protektorátu. Brat kazateľ Marko navštievoval zbyty na Slovensku a opakovane aj slovenské zbyty v oblastiach, ktoré na základe Mníchovskej dohody pripadli Maďarsku. Na ich zhromaždeniach sa mohlo slobodne kázať Božie slovo a to aj v slovenskom jazyku.

V auguste 1939 sa zo slovenského štátu stala Slovenská republika s novou ústavou a zákonomi. Prvá konferencia baptistov na nacisťami riadenom Slovensku sa uskutočnila vo Vavrišove v novembri 1939. Aj proti nevôle úradov mala vysokú účasť. Navzdory prenasledovaniu HSĽS (Hlinkova slovenská ľudová strana tvrdzo zasahovala na akciách veriacich, prenasledovala a zatýkala nekatolíckych duchovných), konferencia zaznamenala rastúci počet členov a delegátov zborov. Napriek ministerskému príkazu, aby všetci pracovníci, ktorí majú americkú príslušnosť, odišli (do 15 dní v Maďarsku, do 30 dní na Slovensku), rástol počet laických misijných pracovníkov. Napriek materiálnemu nedostatku evidovala Jednota 15 nedelňnych škôl, 300 žiakov, 10 združení mládeže s 220 členmi, 7 spevoklovov a 5 hudobných zborov. Sirotinec Rodina v Čeklisi (Bernolákov) odchoval 105 detí bez rozdielu národnosti a náboženstva pod vedením Adama Strapoňa a v Bratislave pôsobil dobročinný spolok Samaritán.

Do polovice roka 1944 vychádzali časopisy Rozsievac a pre mládež Nový úsvit (neskôr ako príloha Rozsievaca). Redakcia sa presunula do Liptovského Mikuláša pod vedením Michala Marka. Karol Vaculík redigoval Slová života – rozvrh k čítaniu Písma svätého na každý deň a sirotinec Rodina vydával vlastným nákladom časopis Čisté náboženstvo. Okrem toho vychádzali zborníky piesní, materiály pre deti a výchovu detí pre rodičov. V roku 1940 pokračovali šiatrové a vozové misie. Evanjelista Franz Lüllau z Berlína z povolenia ústredia baptistickej misie v Nemecku bol poslaný na Slovensko, aby navštievoval a slúžil tunajším zborom. Baptisti v Nemecku a Maďarsku mali úplnú náboženskú slobodu a prisľúbili, že sa budú starať o zbyty a členov z bývalého Československa, čo v neskôršom období aj plnili.

Na konci júna a začiatkom júla 1940 sa konal zjazd baptistickej mládeže v kultúrnom

dome v Mengusovciach. Viedol ho predseda mládeže brat Adam Kriška z Ilanova. Počas zjazdu sa konali evanjelizačné zhromaždenia.

V septembri 1940 sa konala ďalšia konferencia BJB na Slovensku, tentoraz na Chvojnici. Kvôli vojnovým hrôzam a útrapám bola atmosféra oveľa tažšia než pred rokom. Na stretnutí pozdravil prítomných Paul Schmidt, predseda nemeckých baptistov v Nemecku, a prebehla tiež zbierka na utečencov z Maďarska.

Rok 1941 bol poznamenaný rastúcim prenasledovaním štátu voči židovskému obyvateľstvu. Politický tlak vlády Slovenskej republiky, závislý od fašistického režimu, v Nemecku, kritizoval a následne v septembri pristúpil k riešeniu židovskej otázky zbavením základných práv pre etnikum a náboženskú komunitu Židov vydaním Židovského kódexu, čo spôsobilo, že zo Slovenského štátu bolo deportovaných 57 837 Židov, z ktorých prežielen okolo 7 000. Zvyšní zahynuli v koncentračných táborech. Ešte pred vojnou úspešne pracovala niekoľko desaťročí na pôde bratislavského zboru aj židovská misia.

Táto práca sa začala v roku 1924, keď z Nemecka do Bratislavu prišiel úprimne veriaci Žid Jakob Kohn s manželkou. Obaja boli v Bratislave pokrstení a mávali zvláštne zhromaždenia pre prebudencov Židov, a to až do roku 1939. Práca židovskej misie znova ožila po osloboodení v roku 1945.

Rok 1942 bol rokom obratu vo vojne. V tom období kulminovala aj misijná činnosť baptistov na Slovensku. Stavali a otvárali sa nové modlitebne. Mládeže zborov organizovali oblastné zjazdy. Napríklad len na zjazd mladých zo zborov Spiša a Liptova prišlo vyše 600 ľudí (!). Usporiadali ho v dvorane kultúrneho domu vo Važci, pretože na inom mieste nebolo toľko priestoru. Mottom celej slávnosti bol verš: „Aj, hľa, stojím pri dverách a klope“ (Zj 3, 20).

Program bol obohatený o piesne spevoklov z Popradu, Mengusoviec, Vavrišova a Liptovského Mikuláša a o slová a svedectvá o spasení uprostred vojnového besenia. Rovnako aj na iných miestach prebiehali celiorepublikové konferencie a misijné stretnutia. Najväčšou bola februárová konferencia v Bratislave. Misie v kasárňach, nemocniach a v sirotincoch boli na dennom poriadku väčších baptistickej zborov.

Od roku 1943 začalo na Slovensku silnieť odbojové hnutie, ktoré bolo orientované na anglo-amerických a sovietskych Spojencov. Usilovalo sa o obnovenie ČSR. Návštevy misijných pracovníkov z Nemecka tým skončili, keďže sa volný pohyb na našom území stával pre nich nebezpečný. V súvislosti s obratom na frontoch druhej svetovej vojny sa nacionálno-socialistické princípy z verejného života postupne vytrácali a aj z verejných textov BJB a článkov v Rozsievacoch zmizli modlitby za prezidenta a slovenskú vlast. Pokračovali návštevy kazateľov do zborov bez riadneho kazateľa a často boli sprevádzané ďal-

šími členmi zboru – hudobníkmi či mladými, ktorí prišli pomôcť s prácou na modlitebni či na poli.

V roku 1944 už boli pomery pre Nemcov a Maďarov na Slovensku natol'ko nebezpečné, že došlo k masívnej evakuácii obyvateľstva (najmä na juhu Slovenska a na Spiši) a s ňou aj časti veriacich z našich zborov.

Od augusta 1944 sa Slovensko stalo okupovanou krajinou, kde prakticky o všetkých otázkach rozhodovali nemecké orgány.

Už počas Slovenského národného povstania boli na Slovensku zrušené nemecké školy, ktoré vznikli po Mníchovskom diktáte. Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 6 zo dňa 6. septembra 1944 sa týkalo vzdelávania mládeže nemeckej národnosti (ale aj maďarskej) v ich materinskom jazyku, na základe ktorého sa nemecké a maďarské deti mohli učiť po nemecky a maďarsky v ľudových školách zriadených do 6. októbra 1938. Vzdelávacie inštitúcie ostatných kategórií a stupňov boli zrušené. Nariadenie č. 6 v § 2 ďalej zakazovalo vykonávať bohoslužby v nemeckom a maďarskom jazyku v tých zboroch cirkev štátom uznaných a recipovaných, v ktorých sa zaviedli po 6. októbre 1938, teda vrátane niektorých nových zborov BJB. Bratia a sestry sa preto nadále stretávali po domoch a vzájomne si slúžili duchovne i praktickými prácmi.

Obnovenie Československa v máji 1945 privítali predstaviteľia baptistov s radostou. Už 4. mája 1945 poslali slovenskí baptisti Poverenictvu školstva a osvety memorandum, v ktorom pozdravovali obnovené Československo a jeho vládu. Ich cieľom bolo dosiahnuť, aby mohli v povojnovom období legálne pôsobiť, podobne ako to bolo v čase Prej ČSR. V ich prospech hrala skutočnosť, že režim Slovenskej republiky proti nim vo väčšej či menšej mieri zakročil. Túto skutočnosť neraz zdôrazňovali v komunikácií so štátnymi orgánmi ako argument dokladajúci ich „pokrokovosť“ a opodstatnenosť ich existencie v nastupujúcom ľudovodemokratickom režime. Radostné vyhlásenia obdržal a s vďakou na ne reagoval i americký president Harry S. Truman.

Po prechode frontu sa časť nemeckého a maďarského obyvateľstva vrátila do svojich domov na Slovensku. Návrat bol však len dočasný, pretože od leta 1945 sa rozbehli prípravy ich masového odsunu z Československa. V súvislosti s povojnovým presídľovaním Slovákov z Maďarska sa vytvorili nové skupiny baptistov na južnom Slovensku alebo sa posilnili už dovtedy existujúce (Nesvady, Nové Zámky, Bohatá, Tekovské Šarlhy – od roku 1948 Tekovské Lužany a Panické Dravce). Na druhej strane, v niektorých prípadoch prišlo na južnom Slovensku v dôsledku vystahovania obyvateľov maďarskej národnosti zo Slovenska k poklesu počtu baptistov. Týkalo sa to napríklad obcí Neděci Pribeta. Ďalší príklad, ako sa presuny obyvateľstva po druhej svetovej vojne dotkli baptistov, možno pozorovať na obci Veča

(dnes súčasť Šale), kde sa v súvislosti s osídľovaním južného Slovenska pristávalo zo Spiša (Mengusovce, Štôla) dvanásť rodín a založili tak vo Veči novú misijnú skupinku. Po vojne sa odčlenili českobratské a kresťanské zbory, no došlo k radostnému spojeniu s bratmi a sestrami z Čiech, Moravy a Sliezskia. Prvýkrát po vojne sa baptisti z Čiech a Slovenska zišli na spoločnej konferencii v dňoch 24.–26. augusta 1945 v Rokytnici

na Morave. Zúčastnilo sa na nej vyše 300 zástupcov a hostí, z toho asi 100 zo Slovenska. Za predsedu výboru bol zvolený Jan Říčař, kazateľ z Pardubíc (bol do tejto funkcie zvolený aj na nasledujúcich povojnových konferenciach).

Prvá povojnová konferencia Jednoty baptistov na Slovensku sa uskutočnila v dňoch 2. – 4. novembra 1945 vo Vavrišove. Na čele Jednoty baptistov na Slovensku v prvých po-

vojnových rokoch stál ako predseda výboru Michal Marko. Vo funkcii načas zostal aj potom, keď odišiel v lete 1946 na odpočinok. Radosť zo slobody hlásania evanjelia však nemala dlhé trvanie.

Február 1948 priniesol obdobie ďalších skúšok a prenasledovaní, ale tiež ohromnej miestnosti Božej a vystrojenia nových služobníkov pre prácu na Božej vinici.

Zora Fedáková

Podákovanie zboru BJB v Bernolákove

Náš 1. bratislavský zbor BJB na Palisádach rád organizuje zborové dni, kde sa neformalne môžeme zdieľať, navzájom sa potešovať i povzbudzovať a duchovne i telesne posilňovať. Naša modlitebňa je v centre mesta a to je spojené s množstvom technických problémov, preto hľadáme vhodné miesta na túto akciu mimo nej. Tentokrát nám ponúkli svoj nádherne vybudovaný priestor vzácní bratia a sestry z nášho blízkeho zboru v Bernolákove. Chceme im aj touto cestou podákovovať.

**Milujeme zborové dni,
ked sa všetci z nášho zboru
na obed i popoludní
môžme stretnúť a byť spolu.**

**Hľadáme vždy vhodné miesto,
u nás „doma“ sa to nedá.
Blúdime tak celým mestom,
lebo všetkých nás je veľa.**

**Modlitebňa nám je malá,
nejde zväčšiť ani trochu,
prídu naši, prídu hostia...
...vďaka za to Pánu Bohu.**

**Bratia sú však útočisko,
ochotní sú ruku podať.
Bernolákovo je miesto,
v ktorom dá sa slávnosť konáť.**

**Okolo ich modlitebne
krásne miesto vytvorili
a nech rastie dielo Božie,
toto pre nás pripravili.**

**Chceme vyríct vďakyslovo,
to, čo máte, nám ste dali,
aby nám tu dobre bolo,
navzájom sa spoznávali.**

**Nech je Vám Boh milostivý,
láska svojou nech Vás chráni.
Nabudúce by sme chceli
prežívať tie chvíle s Vami.**

*Za všetkých prítomných
na zborovom dni 11. 8. 2019 – Slávo Kráľ*

Tieň

Obdivujem Mesiac, kedykoľvek sa naň pozieram, a môže byť v ktorejkolvek fáze.

V tomto roku si svet pripomenal pristátie prvého človeka na Mesiaci.

Bolo to pred päťdesiatimi rokmi, keď kozmická loď Apollo 11 pristála na Mesiaci a astronaut N. Armstrong vstúpil na jeho povrch. Pamätná je jeho veta, ktorú vyslovil:

Toto je malý krok pre človeka, ale veľký skok pre ľudstvo. Neskôr to boli ďalší astronauti a z misie Apolla 15 nám osobne vyzorovali nezabudnuteľné zážitky astronaut James Irwin, keď bol na Slovensku. Vyslovil vetu, ktorá sice nebola taká publikovaná ako Armstrongova, ale má stále aktuálny význam pre ľudstvo. *Nie je dôležité, že človek chodil po Mesiaci, dôležitejšie je, že Boh chodil po zemi v osobe Ježiša Krista.*

Keď sa pozieram na Mesiac, pripomínam si tieto slová. Pri príaznivom počasí sa pozieram na Mesiac aj cez objektív. Tak to bolo aj počas zatmenia 16. 7. 2019. Média už vopred informovali, že keď sa naša zem dostane takmer do spojnice SLNKO – ZEM – MESIAC, budeme môcť tento jav dobre pozorovať. Naša Zem postupne tienila slnečný jas a vytvárala tieň na Mesiaci.

Spolu s manželkou sme to pozorovali niekoľko hodín. Ale už niekoľko dní predtým som sa zaoberal myšlienkom tieňa. Predstavoval som si, že Slnko je nás Boh. My sme v pozícii Mesiaca a tešíme sa, keď nás osve-

James Irwin po pristáti na Mesiaci - APOLLO 15

cuje svetlo Božej tváre. A to sa nepáči diabolovi, ktorý predstavuje Zem a snaží sa Božie svetlo zakryť. My sa ocitáme v tieni a necítame či nevidíme jasne žiariť Božiu moc a slávu. Chválim Boha za to, že tak ako Mesiac neboli dlho v tieni, tak ani my nemusíme v tieni diabla zotrvavať. Tak ako kolobej vesmíru riadi Jeho Stvoriteľ a aj naše životy sú v Jeho ręzii a moci, lebo On je mocnejší ako diabol.

V. Malý

Štúdium je často nočnou morou, správne štúdium však prináša veľké požehnanie

Premýšľala som, ako by som nazvala uplynulé mesiace roka 2019...

Najvýstížnejší sa mi zdá prívlastok študijné. Prečo?

V posledných dňoch a týždňoch stále niečo študujem alebo sa pripravujem na vyučovanie iných. V našom cirkevnom zbere sme sa tiež pustili do intenzívneho štúdia. Sestry pravidelne študovali pod vedením Clary Jones (manželky brata kazateľa), ako plne vložiť svoj život do Božích rúk a nájsť odpocinutie v Kristovom náruči. S manželom sme rozbehli manželskú skupinku, kde sa spolu s ďalšími párami snažíme prelúskat úskalia manželskej lásky a úcty.

Štúdium je dobrá vec – ale uvedomujem si, že nemá zmysel, ak nadobudnuté informácie zostávajú iba v hlave a nedostávajú sa do srdca človeka. To sa týka najmä štúdia Písma, ale i ďalších oblastí ľudského života. Ak niečo viem, ale nežijem to, obvykle to má minimálny vplyv na moje bytie. Pri sesterských stretnutiach sme okrem iného hovorili aj o tom, že potrebujeme nahradit satanove lží Božími pravdami.

Ak sa nechám oklamáť a uverím tomu, že život s Bohom bude trápením a plný ťažkých skúšok, musím vytiesniť toto klamstvo Božou pravdou: „Lebo ja poznám úmysly, ktoré mám s vami – znie výrok Hesopodinov – úmysly smerujúce k blahu a nie k neštastiu: dať vám budúcnosť a nádej.“ Ak sa mi zdá, že už nemám silu a nevládzem, môžem sa opriť o zaslúbenie: „Tomu však, ktorý pôsobením svojej moci v nás a nad to všetko môže urobiť omnoho viac, ako my prosíme alebo rozumieme...“ Ak sa cítim nedostatočná a myslím si, že robím chybu za chybou, Pán Boh mi hovorí: „Všetko môžem v Kristovi, ktorý ma po-

silňuje.“ Satan nás často presvedčí o našej neschopnosti, strachu, udržiava v nás pocit viny. Ale Pán Boh nám dáva silu, odvahu a dokonale odpustenie. Treba Mu len úplne dôverovať. Všetko už bolo DOKONANÉ.

Okrem toho, že rada študujem, teší ma i vyučovanie iných. Kedže pracujem v Detskej misii, mám veľa príležitostí učiť deti i dospelých. Úžasné na tom je, že pri príprave na vyučovanie sa najviac naučím ja sama. Preto odporúčam nielen študovať Božie slovo, ale skúsiť ho aj vyučovať iných – napríklad vlastné deti alebo vnúčence. Budete požehnaní vy i vaši žiaci. Prajem vám, aby ste mali veľa radosti zo zmysluplného štúdia!

Mirka Kešjarová

Bangladéš – Burkina Faso – Filipíny – Indie – Nepál – Uganda

I Vy můžete mít v těchto zemích „svého“ školáka, když s námi podpoříte chudé dítě v programu dálkové adopce.

Vyberte si k podpoře konkrétní dítě na www.dalkova-adopce.cz v části „Děti k dálkové adopci“ a sledujte jeho vývoj: čtyřikrát za rok dostanete zprávu o dítěti včetně aktuální fotografie, z některých zemí i vysvědčení.

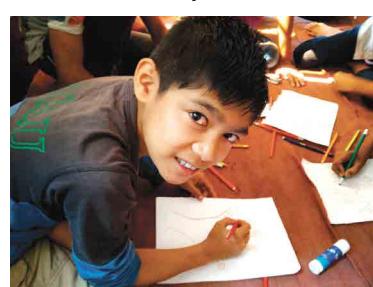

Filipínská rodina si čte dopis od české dálkové rodiny.

„Učitelé jsou velice přátelští a učí nás dobře,“ píše v dopise ugandský chlapec své české dárce.

„Maminka mi pomáhá s učením. Víme, že jediné vzdělání nám dá lepší budoucnost“ (z dopisu filipínského chlapce jeho dárce v dálkové adopci).

„Dědeček se na Vás vždy ptá a je velmi vděčný za vše, co pro mě děláte,“ píše nepálská dívka české rodině, která ji na dálku podporuje.

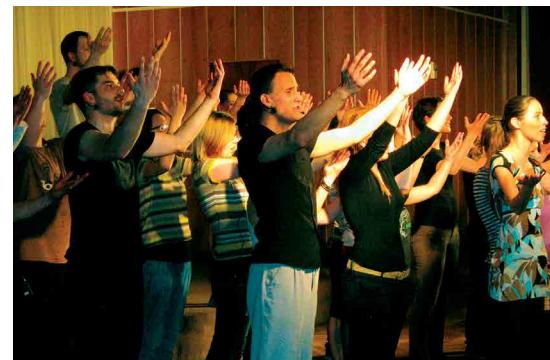
Chlapec z Bangladéše kreslí obrázek pro své dárce.

Darujte chudému dítěti možnost chodiť do školy. Darujte vzdělání a duchovní hodnoty.

Hledáme také dobrovolníky: prekladatele z angličtiny a francouzštiny – napište nám. Krátke texty sú často veľmi zajímavé a príbehy Božího jednania v nich krásne a povzbuzujúci.

Indické děti piší dopisy svým zahraničním dárčákům.

Nebrániť Mu

„Dříve než jsem tě vytvořil v životě matky, znal jsem tě, dříve než jsi vyšel z lůna, posvětil jsem tě, dal jsem tě pronárodněm za proroka“ (Jer 1, 5). O Jeremiáši, Bohem vyvoleném proroku, můžeme číst, že byl osamělý, často vystavován kritice okolí. Byl ponižován, nerozuměli mu ani jeho blízcí a dokonce usilovali o jeho život. Marně se bránil těžkému pověření, které se mu dos-talo. To všechno mohl považovat za neúspěch své služby. My dnes někdy měříme svou službu druhým počtem lidí, kteří se obrátili. Někdy podléháme tlaku na vysoký výkon. Úspěšný evangelista je přece ten, který přivádí ke Kristu hodně lidí. A my toužíme přivádět lidí ke Kristu. Je nám jich líto, že odcházejí a my nevíme kam. Je to k pláči, škoda jejich života. Někdy si říkám, že již mnoho let sloužím lidem ve svém okolí – v ulici, v zaměstnání, na cestách – a stále se nikdo z nich neobrací. Čekám a premýšlím: Je moje služba vůbec k něčemu dobrá? Ale potom si vzpomenu na Blahoslavenství, na Ježíšovo kázání na hoře. Je zde soupis bla-

Dálková adopce PLUS®

Nadace Mezinárodní potřeby
www.dalkova-adopce.cz
e-mail: nadace@mezinardonni-potreby.cz
tel. +420 732 373 573

hosla venství, ktorá neprihádzají k úspešným lidom podľa sveta. Nakonec zde Ježiš říká: „Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně. Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích“ (Mt 5, 11–12). Jeremiáš se poslušně podrobil Božímu rozhodnutí a Bůh mu byl útočištěm. I když viděl, že lid nečiní pokání a neobrací se k Bohu, zůstal ve své službě věrný. Mohl to vzdát, ale neudělal to, zůstal věrný až do konce. To ode mne žádá Bůh, když mě jednou povolal. Pokud je Ježiš Kristus mým útočištěm, nemám se čeho bát. Mám v srdci Jeho Ducha svatého a ten mi dává víc než lidský úspěch. Co mi může udělat člověk, když je se mnou Ten, kdo stvořil celý svět – ta obrovská tělesa i miniaturní živočichy, které ani lidské oko nevidí. Při tom všem přemýšlení mě zalije obrovská milost Boží, že se neštítí, když mě vyzvedal ze špině. Moje povinnost a přání je, sloužit Mu tam, kam mě postavil. Nechci Mu bránit v Jeho práci se mnou, ale modlím se za moudrost a sílu, abych vydržela ve své službě až do konce.

Marie Horáčková

Desať minút

„Blázon si v srdeci hovorí: Boha niet! Konajú skazonosne a ohavne, niet nikoho, kto by konal dobro.“

Žalm 14, 1

Istý kazateľ na verejných prednáškach vyhlásil: „Každému, kto neverí, že Boh existuje, do desať minút dokážem, že je blázon.“ Na druhý deň ho na ulici zastavil muž, ktorý počul jeho vyhlásenie a dožadoval sa, aby kazateľ dokázal, čo tvrdil. Kazateľ videl, že sa nedá vyhnúť tejto debete, tak sa ho opýtal: „Vý, ako ateista si myslíte, že viera v Boha je naozaj nezmysel?“ „Áno. Na túto tému som už všetko preštudoval. Dvanásť rokov som cestoval a organizoval prednášky proti kresťanstvu. Môžem zodpovedne vyhlásiť, že Boh neexistuje a viera v Noho je nezmysel.“ „Ste si tým naozaj istý?“ „Samozrejme, som o tom presvedčený.“

„Povedzte,“ pokračoval kazateľ, „ak nieko dvanásť rokov cestuje a organizuje prednášky proti niečomu, čo vôbec neexistuje, nie je to úplný blázon?“ Ateista na to nemal čo povedať. Kazateľ pozrel na hodinky – ešte stále mu zostávalo šesť minút. Jeho protivník tam však už neboli. Aj tí, ktorí tvrdia, že Boha niet, hovoria o Įom veľa.

Podla Advet-Orion 2002

Nežná revolúcia v komunistickej armáde

Od nežnej revolúcie, ktorá priniesla veľké zmeny v našej spoločnosti, uplynulo už neuveriteľných 30 rokov. Mnohí z nás majú na tie prevratné dni svoje spomienky. Ja som nežnú revolúciu prežíval ako vojak v armáde komunistického režimu, ktorá sa honosne volala Československá ľudová armáda.

Pravdu povediac, nechcelo sa mi ísť „na vojnu“, ako sme to vtedy volali, lebo som bol veriaci človek a zapojil som sa už hned po skončení vysokej školy na jesenný 1988 do disidentského Hnutia za občiansku slobodu. Vyznával som Pánovi, že nemám súlu odkopriet vtedy povinnú vojenskú službu a ísť do väzenia, alebo ísť miesto nej pracovať na 10 rokov do bane. Bol som zdravý, a tak som nemal nádej ani na získanie „modrej knížky“ – osloboodenia od vojenskej služby zo zdravotných dôvodov. Nakoniec som dostal aj ja povolávací rozkaz a v apríli 1989 som nastúpil na ročnú vojenskú službu. Po príprave v Uherskom Hradišti som sa dostal do Českého Krumlova. V kasárnach ma veľmi skoro po príchode kontaktoval jeden katolícky teológ. Cez neho som získal kontakt na skupinku veriacich vojakov, ktorá tam tajne fungovala. Stretávali sme sa po skladoch, štýria z nás hrali na hudobných nástrojoch a vytvorili aj oficiálnu hudobnú skupinu, ktorá reprezentovala nás vojenský útvar, no a na našich stretnutiach nás sprevádzali pri chválich. Bolo to veľké požehnanie, že na mieste, kde som to nečakal, som našiel spoľačenstvo bratov. Už som vedel, že nie som náhodou v tých kasárnach, že ma tam Pán chce v tomto čase mať.

Ďalším prekvapením bolo, keď jednu sobotu popoludní mi oznamili, že mám návštěvu na vrátnici. Nikoho som v tom meste nepoznal. Čakal ma tam brat z miestnej misijnnej stanice zboru Cirkvi bratskej aj so svojím synom, ktorý sa od svojho kazateľa z Českých Budějovic dozvedel, že som tam. Hoci sme sa videli prvý raz, pripadalo mi to, ako by sme sa už roky poznali. Celkom konkrétnie som zažil, čo to znamená, keď nás láska Kristova spája. Do tej veriacej rodiny som potom chodil vo voľných chvíľach ako domov. V cudzom meste uprostred cudzích ľudí som našiel rodinu.

V auguste sme prežívali krušné chvíle, lebo režim sa pripravoval tvrdzo zasiahnuť proti prípadným demonštráciám na výročie okupácie sovietskymi vojskami. Boli pripravení vyslať „ľudovú armádu“ proti vlastným ľuďom. My sme rozmýšľali, ako by sme mohli dezertoovať, lebo brániť komunistický režim so zbraňou v ruke sme nechceli. Vďaka Bohu nás od toho Pán Boh ochránil a vypočul modlitby, aby sa nestrholo násilie.

Nie dlho pred revolúciou, keď nastúpili do kasární začiatkom októbra nováčikovia, sa u mňa už dvaja hned hlásili, že sú veriaci a chcú sa pripojiť k našej skupinke. Nás počet už vzrástol asi na 20 a už sme vedeli, že hoci sa stretávame tajne, tak sa to už ne-

bude dať dlho utiajiť. Predpokladám, že o nás vedeli, ale už nestihli zasiahnuť. O pári týždňov prišla nežná revolúcia a niektorí z nás sme boli už hned od prvého dňa na pulze diania. Každý večer, keď sa dalo, sme tajne počúvali vysielanie Hlasu Ameriky, tak sme sa hned v piatok večer 17. 11. dozvedeli o násilnom potlačení demonštrácie v Prahe. Odvtedy sme intenzívne sledovali správy a ďalšiu nedelu po večernom nástupe sme zorganizovali to, že sme sa nerozši-

li, ale sme zaspievali štátnu hymnu a pripli sme si trikolóry na znak podpory generálneho štrajku. Veliteľ útvaru si na druhý deň dal zavolať nás organizátorov a povedal, že ak sa protesty skončia neúspechom, tak nás dá postaviť k múru. Veliteľ tankového práporu vyhlasoval, že nech mu dajú rozkaz a povolenie a on to tam na Letnej a na Václaváku, kde sa konali demonštrácie, rozjazdí tankami. Uvedomovali sme si vážnosť situácie a intenzívne sme sa modlili, aby nás Pán ochránil a nedovolil, aby sa strhlo násilie a občianska vojna. Nakoľko som bol počas nežnej revolúcie v komunistickej armáde, tak viem, že to, že tá veľká zmena prebehla pokojne a bez násilia, nebola samozrejmost, ale veľká Božia milosť.

Začiatkom decembra sme potom mohli mať prvé oficiálne bohoslužby v nedelu do poludnia v kasárnach, na ktoré sme si požičali najväčšiu učebňu. Mohol som kázať Bohu slovo na text Žalmu 133. Ďakovali sme Bohu, že nás a naše národy takým prediným spôsobom ochránil a viedol a že nám daroval slobodu.

Za to môžeme a máme byť vdăční Pánovi aj dnes po 30 rokoch.

Ján Szöllős

Co je to láska?

Láska je trpělivá, dobrativá, láska nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Nejedná nečestně, nehľadá svůj prospěch, nerozčiluje se, nepočítá zlo. Neraduje se z nepravosti, ale raduje se spolu s pravdou. Všechno snáší, všemu věří, ve vše doufá, všechno vydrží (Bible 1 K 4 –7).

Vystudovali jen díky lidem, kteří jim dali vzdělání darem

Rozběhl se další školní rok, což je pro studenty příležitost naučit se snad něco užitečného pro budoucnost či natrefit na obor, kterému by se chtěli v životě věnovat, nebo si přinejmenším ujasnit, čemu by se rozhodně věnovat nechtěli. Přinášíme vám několik příběhů z cizích zemí o mladých lidech, pro něž byl předchozí školní rok poslední, absolventský.

Školní rok ale v různých zemích znamená různé období, ne všechny země mají školní rok rozvržen jako my v ČR. Ze zemí, kde s Nadací Mezinárodní potřeby můžete podporovat chudé děti v projektu Dálková adopce PLUS®, je nám v harmonogramu školního roku nejpodobnější západoafrická Burkina Faso. Školní rok tu trvá od října do června (mají tedy jeden měsíc prázdnin navíc). Na Filipínách trvá školní rok od června do března, v Indii od července do května a v Nepálu od května do března. Hlavní velké prázdniny mají tedy tyto země v období našeho jara, u nich po období deštů. Zcela obráceně než u nás je školní rok rozvržen v Bangladéši a v Ugandě. Tam jsou velké prázdniny během ledna a února.

Všechny jmenované země se řadí mezi tzv. rozvojové a panují v nich často velké společenské a ekonomické rozdíly mezi lidmi. Je tu mnoho obyvatel, kteří neumějí číst a psát, neovládají žádné řemeslo a žijí ze dne na den. Jejich výdělek či výnos z hospodářství stačí tak z ruky do úst a nemohou si proto dovolit poslat své děti do školy. Náklady na dojíždění do školy, zakoupení uniformy, učebnic atd. jsou prostě nad jejich rozpočet. Naši kolegové v těchto zemích o takových rodinách vědí a my se snažíme na dálku spojit jednotlivé děti s dárci z České republiky, kteří by byli ochotni přispívat konkrétnímu dítěti na náklady na vzdělání. Poslechněte si příběhy několika mladých lidí, kteří se jako děti dostali do programu dálkové adopce, díky dárcům vystudovali a mohou se nyní snáze postavit na vlastní nohy a užít se.

Prianka žije v Indii
a je nejstarší ze čtyř dětí. Vždy se dobře učila a odmala toužila pomáhat lidem. Jejím mottem je „Bůh pro nás může udělat cokoliv, proč bychom tedy i my nemohli pomoci těm, kdo jsou v nouzi a strádají, jsou to také děti Boží.“ Díky podpoře ze zahraničí se jí podařilo vystudovat obor bakalář medi-

cíny a chirurgie. Od února 2019 již Prianka pracuje v jedné misijní nemocnici v Indii, kde se léčí pacienti s tuberkulózou. Díky mnohaleté podpoře svých dárců je již Prianka souběžná, ale ve svém závěrečném dopise dárci prosí, aby pokračovali v podpoře dal-

ších dětí, které také touží jít za svým snem a naplnit jej, a vyznává, že jen díky adopci na dálku se to podařilo jí samotné.

Chlapci v dětské vesnici Bethany v Bangladéši při hře.

Mladý Lal žije v Bangladéši a od roku 2004 vyrůstal v Dětské vesničce Bethany, kterou tam pro chudé děti provozuje organizace International Needs. Jeho domov je však daleko v Čittágongských horách na jihovýchodě Bangladéše. Do určité vzdálenosti tam lze jet vozem, ale pak už jen pěšky. Jediným zaměstnáním obyvatel této kopcovité oblasti je pěstování plodin pro nadnárodní společnosti. Nemají žádné stroje a jedí pouze dvakrát denně, ale někdy ani to. Není tu ani základní škola, lidé zde vůbec nepomýslí na to, že by posílali své děti do školy, není jak. Když byl Lal malý, dostal se do Dětské vesničky Bethany, kde díky zahraničnímu dárci získal vzdělání v tamní škole. V roce 2011 složil závěrečné středoškolské zkoušky a odešel do většího města, aby mohl pokračovat na vysoké škole. Na studium si vydělával doučováním. Po škole absolvoval výcvik v bangladéšské armádě, kde teď pracuje. Ještě když byl na základní škole, přijal Pána Ježíše jako svého Spasitele. Věří, že Ježíš je jediný zachránce pro každého, a snaží se to vyjadřovat svým chováním a postoji i ostatním lidem v této muslimské zemi.

Melanie z Filipín v r. 2008 s matkou a sestrami.

Melanie z Fili-pínu, podporovaná ve studiu dárci z ČR, dokončila na jaře roku 2019 bakalářský obor masové komunikace na univerzitě. Jako

první absolvent v rodině by chtěla pomoci rodičům zaplatit vzdělání svých mladších sourozenců. Jejím snem je být reportérkou zpráv či režisérkou. Melanie vyrostla v početné křesťanské rodině spolu se šesti sestrami, čtyři z nich ještě studují. Rodina žije v chudinském slumu Balubad ve městě Marikina (asi 15 km od hl. města Manily) na největším filipínském ostrově Luzon. Lidé zde bydlí v nuzných dřevěných domcích, ale i v chatrích z odpadních materiálů.

Otec Melanie je po operaci nezaměstnaný. Matka je v domácnosti, přivydělává si výrobou a prodejem tradičních filipínských pokrmů před domem. Melanie dokončila studium s vynikajícími výsledky. Je aktivní i v církvi, chodí na biblické skupinky a je zapojená do služby dětem.

Bisarjan je z Nepálu, je už ženatý a letos na jaře on i jeho manželka promovali na Biblické škole Doon v severní Indii. Bisarjana podporoval při studiu dárce z ČR, jeho manželku zase dárce z USA. Již před studiem Bisarjan pomáhal ve své církvi při vedení bohoslužeb, jako vedoucí mládeže a zapojoval se také do služby nevidomým a tělesně postiženým lidem. Nyní se mladí manželé vrátili domů do Nepálu a jejich vizí je otevřít Biblické přípravné centrum, kam by mohli přijít i lidé z odlehých vesnic, kteří mají na srdci službu Bohu, ale nemohou si dovolit drahé studium. Zde by se mohli přihlásit na krátkodobý biblický kurz a připravit se tak do služby dalším nově obráceným křesťanům v této hinduistické zemi.

Bisarjan z Nepálu ve slavnostním promočním šatě.

Owen z Ugandy připravuje motorku k opravě ve školní dílně.

Owen Muyingo je chlapec z Ugandy.

Když byl v roce 2015 žákem 6. třídy, ztratil otce. V následujícím roce podlehla viru HIV také jeho matka. Pro Owena, nejstaršího ze sourozenců, bylo velice těžké pokračovat ve studiu a zároveň užít sebe a své mladší sourozence. Nakonec si vybral, že obětuje vzdělání, a bude pracovat na farmě, aby zabezpečil rodině živobytí. Pracovníci naší partnerské organizace International Needs v Ugandě se o vážné situaci Owena a jeho sourozenců dozvěděli a podpořili ho, at se alespoň vyučí, aby si později mohl snáze vydělat na živobytí. Owen právě dokončil učební obor svářec. Je vděčný za podporu dárců a věří, že budoucnost bude pro něj a jeho sourozence lepší.

Mnohé děti a studenti však ještě své dárce nenašly. Bez dárců je jejich vzdělání nejisté a o tom, čím by jednou chtěly být, mohou jen snít. I vy se můžete stát jejich osobními podporovateli a být tak součástí řešení jejich nouze. Ujměte se na dálku některého z nich prostřednictvím našich webových stránek: www.dalkova-adopce.cz v části Dálková adopce > Děti k dálkové adopci.

Ida Kadlecová
Nadace Mezinárodní potřeby

Nadace Mezinárodní potřeby

Recenzie

Nažité v žite

Po siedmich rokoch žitia v žitnom poli sa Maruška Kožlejová, dnes Skonc, vrátila k peru a papieru a napísala ďalšiu prozaickú knihu ako voľné pokračovanie prvej knihy Ako chytať v žite.

„Pred siedmimi rokmi som zložila pero a vybraťa sa číť. Do žitného poľa, o ktorom som písala v prvej knihe. (...) A teraz je čas opäť zdvihnúť pero a vydať svedectvo o nažitom. O jednom živote plnom obyčajných aj čarovných dní a veľkom dobrodružstve, ktoré diriguje On.“

Maruška pokračuje v príbehu tam, kde skončila. Vrátila sa z Anglicka a nastúpila na magisterské štúdium v Prešove, ktoré kvôli Anglicku prerušila. Polovicu srdca nechala v Anglicku a plánuje sa tam vrátiť na doktorandské štúdium. Alebo taký je jej plán. Cíti sa trochu stratená a hľadá si znova svoje miesto v živote na Slovensku. V knižke sa prelínajú viaceré roviny. Jedou sú napríklad cestovateľské výlety s kamarátmi – vtipné aj vážne zážitky z Ríma, Barcelony, Paríža. Často píše o ľuďoch zo skupiniek, ktorých strela a niečo ju naučili, prípadne, ktorí sa stali jej kamarátmi a naučili ju ešte viac. Píše aj o prvom stretnutí so svojím manželom, vtedy chlapcom, s ktorým sa nemali radi hned, ako sa stretli. Fascinujúci príbeh! Ale najdôležitejšiu rovinu tvorí rozhodovanie sa, čo bude jej ďalšie smerovanie v živote – služba na Slovensku, alebo doktorát v Cambri dge? Jej služba skupinkami sa mení a vyvíja. Zažíva zranenia a sklamania, s ktorými sa musí vyrohnať, posunúť sa, nastaviť iné očakáva-

nia (od seba): „A keď ani Ježiš nemal stopercentnú úspešnosť svojho učenictva, prečo by som si ja mala myslieť, že to budem vedieť lepšie?“ Do Anglicka sa vracia pravidelne (vždy s inou skupinou detí zo skupiniek), jej cesta na štúdium v Cambridgej sa vďaka anglickým priateľom pripravuje a v nej zatiaľ narastajú pochybnosti, čo presne má robiť a kde presne ju Boh chce mať: „Hviezdy nad lúkou po-maly bledli a ja som sa uzímená vrátila do izby, až keď vychádzalo slnko. Mám študovať literárnu komparatistiku v Cambridgej a byť svetom tam, alebo mám ja, introvert-netanečník, tancovať sedemnásťkrát za týždeň KECY campdance a vidieť, ako Pán Boh mení ľudí tu?“

Anglické plány doplnila ponuka pracovať na plný úvazok v TC KOMPAS a Maruškin školtiel diplomovej práce jej poradil veľmi jednoducho a prekvapujúco: „Maruška, keď máte možnosť či i len jediného mladého človeka posunúť hoci o centimeter bližšie ku Kristovi, stojí za zváženie, či práve to nedáva najväčší zmysel.“ Knižka o tom, ako sa Maruška rozhodla a aké prekvapivé dobrodružstvá zažila a čo všetko videla len vďaka tomu, ako sa rozhodla. Stáť uprostred Božej vôle je to najlepšie, čo sa nám v živote môže pritrafiť.

Rachel Orvošová

Názov knihy: **Nažité v žite**;
Autor: **Maruška Skonc**;
Vydavateľstvo: Porta libri; Rok vydania: 2017;
ISBN 978-80-8156-103-0

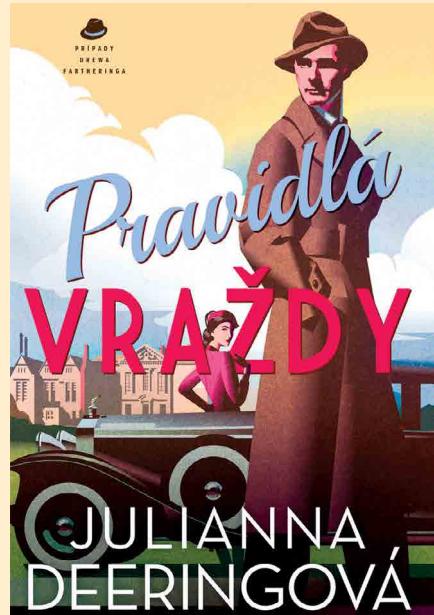
Kresťanská detektívka trochu inak

Keď sa v roku 1910 objavila na scéne postava otca Browna, malého a nenápadného katolíckeho kňaza, ktorý vďaka svojmu pojnaniu „hriechu a duše“ úspešne rieši kriminálne prípady, znamenalo to pre literárnu verejnosc šok.

Detektívka bola považovaná za podradný žánier a autor otca Browna G. K. Chesterton musel napísať esej s názvom „Obrana detektívky“. Netrvalo dlho a kresťanskí autori začali písat detektívne príbehy. A tak vieme, že Poirot alebo Lord Peter Wimsey majú blízko k cirkevi.

V inej pozícii je Drew Farthering, hlavný hrdina románu Pravidlá vraždy od Julianny Deering. V knihe sa dostávame do medzivojnového Anglicka, ktoré sa pomaly, ale určite stáva tieňom svojej slávy. Honosné sídlia sa stávajú majetkom podnikateľov, ktorí sa ani netaja tým, že svoj majetok získali nie práve poctivým spôsobom. Do Drewovho života zasiahne zločin a on sa aj so svojou priateľkou pustí do pátrania.

Jeho vedomosti sú založené na čítaní detektívok, ale čoskoro zistí, že svet nie je taký jednoduchý, ako sa na prvý pohľad zdá.

Z knihy cítiť, že ide o autorkinu prvotinu a v niektorých pasážach je duchovné smernovanie trochu umelo vložené. Napriek tomu ide o kvalitnú detektívku, ktorá čitateľa prekvapí.

Igor Čonka

Názov knihy: **Pravidlá vraždy**
Autor: **Julianne Deering**
Vydavateľstvo: i527.net
Rok vydania: 2018

Slova potěšení

Nemusíme se bát

Apoštol Pavel píše Timoteovi: „Věz, že v posledních dnech nastanou zlé časy. Lidé budou soběctí, chamtiví, chvástaví, domýšliví, budou se rouhat, nebudou poslouchat rodiče, budou nevděční, bezbožní, bez lásky, nesmiřitelní, pomluvační, nevázaní, hrubí, lhostejní k dobrému, zrádní, bezhlaví, nadutí, budou mít raději rozkoš než Boha“ (2 Tm 3, 1 – 4).

Při různých příležitostech poznáváme, že to všechno se dnes děje. Proto připomínáme, mimo jiné, i události z roku 1968 a 1989. Věříme, že Pán Bůh má všechno pevně pod kontrolou. Ať už procházíme čímkoliv, nemusíme se bát. Vždyť s námi je On – Pán a Král. Pán Ježíš Kristus, který je na věky!

Marie Horáčková

Inzerát

Nabízíme ubytování v rodinném domě pro 6–8 osob, v podhüri Jeseníků v obci Vlkýřovice, na vlakové trase Olomouc - Kouty nad Desnou. Blízko do hor (jáze v zime, turistika i cyklo v létě). Možnost parkování na pozemku. Více informací na tel.: + 420 608 451 995, e-mail: vera.jersakova@centrum.cz

Věra Jersáková

Témata/témy časopisu Rozsévač/Rozsievač 2020

Číslo 01 2020 – ...Prečo manželský zväzok?
Číslo 02 2020 – ...Prečo mať deti?

Uzávierka 10. 11. 2019

POKOJ

Jarka Rečníková

Máš pokoj vždy vo svojom srdci?

- Takú som dostala otázku.

A odpovedou na ňu bolo mlčanie.

*Pokoj,
ked' bolest' nauštívi ťa,
ked' priateľ opustí a povie posledné ti zbohom,
ked' otca, matku, sestru, brata stratíš,
ked' ten, koho miluješ, sa viac už nevráti?*

Máš pokoj vždy vo svojom srdci?

*Pane, Ty jediný vieš,
a preto prosím: Pomôž, pomôž mi!*

*Po noci prosenia i ďakovania,
po noci pokánia a vyznávania,
po noci úzkosti a hľadania
prišlo zmierenie.*

*POKOJ prišiel.
Pán Ježiš,
môj Pán a Kráľ vošiel do srdca.
Do každej komory a predsiene.
Jeho je celé moje srdce.*

Máš pokoj vždy vo svojom srdci?

A na tú otázku je len jedna odpoveď:

*Pán Ježiš,
On sám,
On je pokojom môjho života.*